

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Λεωφόρος Θηβών 198, Αγ. Ιωάννης Ρέντης Πειραιώς, ΤΚ 18233, Κτίριο Κεράνη 5^{ος} όροφος

ΚΛΙΜΑΚΙΟ 6ο

ΑΠΟΦΑΣΗ 39/2017

Προσφυγή κατά Διακήρυξης περί υπηρεσιών μεταφοράς/επεξεργασίας ιατρικών αποβλήτων-Ο χρόνος για τη συμπλήρωση του τεκμηρίου γνώσης (άρ. 366 παρ. 1 περ. γ') εκκινεί από δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ ακόμη και σε διαδικασίες άνω των ορίων-Νομιμότητα Κριτηρίων Επιλογής-Κρίνεται με βάση την αναλογικότητα, τη σχετικότητα με το αντικείμενο και ιδίως την αρχή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού-Η προστασία των επενδυτικών κινήτρων ως πτυχή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού-Λήψη υπόψη δυνατότητας συμμετοχής ΜΜΕ και νεοεισερχόμενων ιδίως σε κλάδους με ήδη περιορισμένο ανταγωνισμό-Τα κριτήρια εμπειρίας που αποκλείουν τη δυνατότητα συμμετοχής νεοεισερχομένων πρέπει να είναι άκρως αναγκαία ως προς το συμβατικό αντικείμενο-Ακόμη και αν το κριτήριο εμπειρίας είναι καταρχήν νόμιμο, η συγκεκριμένη διατύπωσή του και ο τρόπος με τον οποίο η εμπειρία μετράται και λαμβάνεται υπόψη δύνανται να περιορίζουν παράνομα τον ανταγωνισμό-Όρος που καθορίζει ως αποκλειστικώς λαμβανόμενη υπόψη εμπειρία αυτή που αποκτάται με φορείς συγκεκριμένου μεγέθους και άνω είναι ακυρωτέος-Αναπομπή στην αναθέτουσα για κατά την κρίση της αντικατάσταση του κριτηρίου εμπειρίας με έτερο που θα διατυπώνεται βάσει αντικειμενικού μεγέθους άμεσα συναρτώμενου με το περιεχόμενο της σύμβασης και θα προσμετρά αθροιστικά κάθε προσφάτως αποκτηθείσα εμπειρία-Τεχνική προδιαγραφή συναρτώμενη με πρότερη εμπειρία συνιστά κριτήριο επιλογής-Απαίτηση για συγκεκριμένο αριθμό ετήσιων εκθέσεων επεξεργασίας δεν συνιστά πιστοποιητικό ποιότητας αλλά όρο περί ελάχιστου χρόνου λειτουργίας της μονάδας επεξεργασίας-Ακυρώνεται ο όρος κατά το σκέλος που επιβάλλεται κατά νεοϊδρυθεισών μονάδων-Κριτήριο επιλογής περί ελάχιστου ύψους μέσων καθαρών μετά φόρων κερδών-Συνιστά αβέβαιο περί τη χρηματοοικονομική επάρκεια γιατί δύναται να επηρεαστεί από έκτακτα και περιστασιακά ανόργανα έσοδα-Ο συνδυασμός του κριτηρίου με την ταυτόχρονη ύπαρξη πλήθος περαιτέρω όρων και κριτηρίων σχετικών με την οικονομική εξασφάλιση της αναθέτουσας, καθιστά το προσβαλλόμενο κριτήριο περιττό και περιοριστικό του ανταγωνισμού- Όρος περί υποχρεωτικής υποβολής του ΕΕΕΣ και σε μορφή .pdf και σε μορφή .xml.-Ακυρώνεται κατά το σκέλος που επιβάλλει υποχρέωση σωρευτικής υποβολής αντί διαζευκτικής ευχέρειας-Η ηλεκτρονικοποίηση των διαγωνισμών δεν πρέπει να συνιστά έρεισμα για την επιβολή όλως τυπικού χαρακτήρα περιορισμών του ανταγωνισμού-Ο διαγωνισμός δύναται να προχωρήσει μετά την ακύρωση-τροποποίηση των προσβαλλόμενων όρων και η διακήρυξη δεν χρήζει ολικής ακύρωσης-Δεκτή η προσφυγή.

Το 6ο Κλιμάκιο της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, συνεδρίασε στην έδρα της Αρχής, την 19η Σεπτεμβρίου 2017, κατόπιν της από 18-9-2017 Συγκλήσεως εκ μέρους του Προέδρου του, παρουσία όλων των μελών του και συγκεκριμένα με την εξής σύνθεση: Διαθεσόπουλος Μιχαήλ, Πρόεδρος και Εισηγητής, Κουρή Σταυρούλα και Πουλοπούλου Αγγελική, μέλη.

Για να εξετάσει με αρ. πινακίου (1) της προκείμενης συνεδριάσεως, κατόπιν της 12/7-9-2017 Πράξης του Προέδρου του και της από 6-9-2017 και διαβιβασθείσας την 7-9-2017 Πράξης

Ανάθεσης στο Κλιμάκιο, την από 1-9-2017 με Γεν. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. και Ειδ. Αρ. Κατ. Α.Ε.Π.Π. Προδικαστική Προσφυγή του Οικονομικού Φορέα με την επωνυμία «.....» (εφεξής «προσφεύγων») κατά της Αναθέτουσας Αρχής (εφεξής «αναθέτουσα») και της Διακήρυξης αυτής με αρ. «ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΩΝ ΙΑΤΡΙΚΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (CPV 90520000-8, Προϋπολογισθείσα αξία συμπεριλαμβανομένων των κρατήσεων, χωρίς ΦΠΑ)» (εφεξής «προσβαλλόμενη»). Η αναθέτουσα κατέθεσε εμπρόθεσμα απόψεις με το με αρ. πρωτ. 37125/11-9-2017 έγγραφό της με τις οποίες εξάλλου αιτείται την απόρριψη της Προσφυγής στο σύνολό της. Δεν ασκήθηκε παρέμβαση από τρίτο ενδιαφερόμενο. Χρέη Εισηγητή εκτέλεσε ο ως άνω Πρόεδρος του Κλιμακίου, κατόπιν της ανωτέρω υπ' αρ. 12/2017 Πράξεως του ιδίου, με την οποία όρισε εαυτόν ως Εισηγητή, σύμφωνα με το αρ. 12 παρ. 1 εδ. β' ΠΔ 39/2017 τόσο για την εξέταση της Προσφυγής, όσο και για την εξέταση περί λήψης προσωρινών μέτρων, ο οποίος κατά την ως άνω συνεδρίαση, κατ' αρ. 12 παρ. 2 ΠΔ 39/2017, προσκόμισε και παρουσίασε ενώπιον του Κλιμακίου την οικεία Εισηγησή του.

ΑΦΟΥ ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΟΝ ΦΑΚΕΛΟ ΤΗΣ ΥΠΟΘΕΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΑΒΕ ΥΠΟΨΗ ΤΗΝ ΕΙΣΗΓΗΣΗ ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ

1. Επειδή, για την άσκηση της Προσφυγής κατεβλήθη το κατ' αρ. 5 ΠΔ 39/2017 και αρ. 363 Ν. 4412/2016 παράβολο (με αρ. 16259597695710310011 ποσού ευρώ), η δε αρμόδια υπηρεσία της Α.Ε.Π.Π. βεβαιώνει με εσωτερικό έγγραφό της την πληρωμή, τον έλεγχο και τη δέσμευση του παραβόλου.

2. Επειδή, η από 1-9-2017 Προσφυγή στρέφεται κατά εκτελεστής πράξεως και συγκεκριμένα διακήρυξης δημόσιου ανοικτού ηλεκτρονικού διαγωνισμού ανάθεσης σύμβασης για την παροχή υπηρεσιών διαχείρισης επικίνδυνων ιατρικών αποβλήτων (CPV 90520000-8). Ήδη με την ως άνω Προσφυγή, ο προσφεύγων επικαλείται αντίθεση της διακήρυξης και δη των ειδικών όρων αυτής α. υπ' αρ. 2.2.6 περ. (α) περί κριτηρίων τεχνικής επάρκειας και συγκεκριμένα του όρου με τον οποίο ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει να έχει συνάψει τρεις τουλάχιστον συμβάσεις με μονάδες υγείας που διαθέτουν από 500 κλίνες και άνω, επικαλούμενος ότι θεσπίζονται έτσι αδικαιολόγητα εμπόδια στον ανταγωνισμό, ευνοϊκές για ορισμένους και αντίστοιχα δυσμενείς για άλλους φορείς απαιτήσεις για την απόδειξη τεχνικής-επαγγελματικής ικανότητας και δη κατά παράβαση των αρ. 75 παρ. 1, 18 παρ. 1 και 54 παρ. 2 Ν. 4412/2016 β. υπ' αρ. 2.2.5.2 περί χρηματοοικονομικής επάρκειας και συγκεκριμένα του όρου με τον οποίο ο υποψήφιος ανάδοχος θα πρέπει εκτός των άλλων κριτηρίων χρηματοοικονομικής επάρκειας να εμφανίζει μέσο καθαρό μετά φόρων κέρδος στις τρεις πρόσφατες χρήσεις τουλάχιστον 110.000 ευρώ, επικαλούμενος ότι ο όρος αυτός επιφέρει άδικο αποκλεισμό του κατά παράβαση του αρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016, χωρίς όμως ο ως άνω δείκτης να συγκροτεί κριτήριο αξιόπιστης επιλογής, γ. του όρου 12 του υποκεφαλαίου Ελάχιστες Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις Εγκαταστάσεων Αποστείρωσης (Σταθερές ή Κινητές) του Παραρτήματος Ι αυτής και συγκεκριμένα του εδαφίου όπου προβλέπεται "Να κατατεθούν οι ετήσιες εκθέσεις επεξεργασίας των δύο τελευταίων ετών προκειμένου να τεκμηριωθεί η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα-

αξιοπιστία του υποψηφίου αναδόχου”, κατά το σκέλος του όρου αυτού με το οποίο επιβάλλεται σε αυτόν η ως άνω επί ποινή αποκλεισμού υποχρέωση παρότι η δική του μονάδα επεξεργασίας αδειοδοτήθηκε το τρέχον έτος (2017) και ως εκ τούτου είναι αδύνατο να διαθέτει δύο ετήσιες εκθέσεις επεξεργασίας, επικαλούμενος ότι η παραπάνω διάταξη της διακήρυξης παραβιάζει τις αρχές της αναλογικότητας, της διαφάνειας και της ίσης μεταχείρισης, ως και δ. του εδαφίου (ε) του Παραρτήματος ΙΙ της διακήρυξης κατά το σκέλος που περιέχει τη φράση “σε μορφή .xml” και συγκεκριμένα επειδή ο όρος αυτός επιβάλλει το ΕΕΕΣ να υποβληθεί ψηφιακός υπογεγραμμένο σε αυτόν τον μορφότυπο και όχι σε μορφότυπο .pdf, επικαλούμενος ότι παραβιάζεται έτσι το άρ. 15 παρ. 1.2.1 της ΥΑ 56902/215/2.6.2017, αλλά και το άρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016, αφού κατά τον προσφεύγοντα η ψηφιακή υπογραφή επί αρχείου .xml απαιτεί χρήση ειδικού λογισμικού και υλικού Η/Υ.

3. Επειδή, η Προσφυγή κατά της διακήρυξης με ημερομηνία αποστολής δημοσίευσης στην ΕΕΕΕ την και ID: και με προκαταρκτική προκήρυξη με αριθμόκαι ημερομηνία αποστολής προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ στις, δημοσιευθείσας ήδη στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. την με συστημικό α/α και στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ. την με Μοναδικό ΑΔΑΜ, υπάγεται βάσει της κατά τα ως άνω εκτιμώμενης αξίας της Διακήρυξης και του χρόνου δημοσίευσης αυτής στο ΚΗΜΔΗΣ στο πεδίο εφαρμογής των οικείων διατάξεων του Βιβλίου ΙV Ν. 4412/2016 και συνεπώς στη δικαιοδοσία της Α.Ε.Π.Π., ως και την καθ’ ύλην αρμοδιότητά της κατ’ αρ. 345 παρ. 1 Ν. 4412/2016. Επιπλέον, η Προσφυγή εμπροθέσμως ασκήθηκε κατά το άρ. 361 παρ. 1 Ν. 4412/2016 και δη την περίπτωση (γ) (χρόνος δημοσίευσης στο ΚΗΜΔΗΣ, χρόνος γνώσηςκαι άσκησης), ενώ η προσφυγή νομίμως υπογράφεται από τον νόμιμο εκπρόσωπο του οικονομικού φορέα. Τονίζεται δε ότι παρότι ο προκείμενος διαγωνισμός υπερβαίνει τα όρια της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και ως εκ τούτου ως χρόνος έναρξης του λογίζεται εν γένει η αποστολή της προκήρυξης προς δημοσίευση στην ΕΕΕΕ κατ’ άρ. 61 παρ. 1 Ν. 4412/2016, πλην όμως όσον αφορά ειδικώς τη μέτρηση του χρόνου για το τεκμήριο γνώσης που εκκινεί την προθεσμία άσκησης προσφυγής ενώπιον της Α.Ε.Π.Π. ειδικώς κατά διακήρυξης, αυτή σε κάθε περίπτωση ξεκινά από τη δημοσίευση στο ΚΗΜΔΗΣ, κατά τη σαφή πρόβλεψη του άρ. 361 παρ. 1 περ. (γ), διάταξη σε κάθε περίπτωση ειδική και αφορώσα κάθε είδους διακήρυξη, άνω ή κάτω των ορίων. Ο δε Προσφεύγων έχει άμεσο, προσωπικό και ενεστώως έννομο συμφέρον για την άσκηση της ως Προσφυγής, αφού με την ιδιότητά του ως επιχείρηση δραστηριοποιούμενη στον κλάδο διαχείρισης μολυσματικών αποβλήτων μετά των νομίμων αδειών μεταφοράς και επεξεργασίας, συνιστά προδήλως ενδιαφερόμενο προς ανάθεση σε αυτόν της συγκεκριμένης συμβάσεως, ενώ αυτονόητα θίγεται από τους προσβαλλόμενους με την Προσφυγή του όρους της Διακήρυξης, διότι, όπως ο ίδιος μάλιστα δηλώνει, δεν πληροί τους όρους υπ’ αρ. 2.2.6 περ. (α) και 2.2.5.2, ως και τον όρο 12 του υποκεφαλαίου Ελάχιστες Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις Εγκαταστάσεων Αποστείρωσης (Σταθερές ή Κινητές) του Παραρτήματος Ι, ενώ όσον αφορά το εδάφιο (ε) του Παραρτήματος ΙΙ κατά το σκέλος που περιέχει τη φράση “σε μορφή .xml”, αυτο καθιστά μη νόμιμη, περίπλοκη και δυσχερή την υποβολή προσφοράς και συνεπεία, εν τέλει των ως άνω λόγων, αποκλείεται από τη συμμετοχή του στον διαγωνισμό. Επομένως, η Προσφυγή πρέπει να γίνει τυπικά δεκτή και να εξεταστεί περαιτέρω κατ’ ουσία.

4. Επειδή, σύμφωνα με το άρ. 75 παρ. 4 Ν. 4412/2016 *“Όσον αφορά την τεχνική και επαγγελματική ικανότητα, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να*

εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν τους αναγκαίους ανθρώπινους και τεχνικούς πόρους και την εμπειρία για να εκτελέσουν τη σύμβαση σε κατάλληλο επίπεδο ποιότητας. Οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να διαθέτουν ικανοποιητικό επίπεδο εμπειρίας, αποδεικνυόμενο με κατάλληλες συστάσεις από συμβάσεις που έχουν εκτελεστεί κατά το παρελθόν.... Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης σύμβασης προμηθειών για τις οποίες απαιτούνται εργασίες τοποθέτησης ή εγκατάστασης, παροχή υπηρεσιών ή εκτέλεση έργων, η επαγγελματική ικανότητα των οικονομικών φορέων να παράσχουν αυτή την υπηρεσία ή να εκτελέσουν την εγκατάσταση ή τα έργα μπορεί να αξιολογείται βάσει της τεχνογνωσίας τους, της αποτελεσματικότητας, της εμπειρίας και της αξιοπιστίας τους.”. Εξάλλου, συνιστά ενωσιακή αρχή του δικαίου δημοσίων συμβάσεων και δη μείζονος σημασίας, η αποφυγή κάθε ανοικτής ή και συγκεκριμενοποιημένης διάκρισης και περιορισμού της ελευθερίας ισότιμης συμμετοχής σε διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων εις βάρος ομάδας προμηθευτών (βλ. ενδεικτικά ΔΕΕ, Απόφαση της 5^{ης} Δεκεμβρίου 1989, C-3/88, Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1989, σ. 4035, σκ. 8 και Απόφαση της 3^{ης} Ιουνίου 1992, C-360/89 Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή I-1992, σ. 3401, σκ. 11). Ως εκ τούτου, το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας που απαιτείται για μια δεδομένη σύμβαση πρέπει να είναι συνδεδεμένα και ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης. Τούτο σημαίνει πως θα πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε οι ελάχιστες απαιτήσεις και τα ζητούμενα δικαιολογητικά να μην υπερβαίνουν τις πραγματικές ανάγκες της υπό ανάθεση σύμβασης. Επομένως, προκύπτει ότι πρώτον, από το στοιχείο ή από τα στοιχεία που επιλέγει η αναθέτουσα αρχή για να αποδειχθεί το ελάχιστο επίπεδο τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας, πρέπει να μπορεί αντικειμενικά να προκύπτει η σχετική ικανότητα του οικονομικού φορέα και δεύτερον, το κατώτατο όριο που θα καθοριστεί πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στη σημασία της οικείας σύμβασης, υπό την έννοια ότι πρέπει να αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη τεχνικής και επαγγελματικής ικανότητας για την καλή εκτέλεση της σύμβασης, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό (βλ. ΕΑΑΔΗΣΥ, Κατευθυντήρια Οδηγία 13). Τα παραπάνω προκύπτουν και από το ότι η παραπάνω διάταξη του άρ. 75 παρ. 4 Ν. 4412/2016 θα πρέπει πάντα να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται υπό το πρίσμα της γενικής ρήτρας της αναλογικότητας και της σχετικότητας των κριτηρίων επιλογής με το αντικείμενο της σύμβασης, που θεσπίζει το άρ. 75 παρ. 1 κατά το οποίο “Οι αναθέτουσες αρχές περιορίζουν τις όποιες απαιτήσεις συμμετοχής σε εκείνες που είναι απαραίτητες ώστε να διασφαλίζεται ότι ο υποψήφιος ή ο προσφέρων διαθέτει τις εκ του νόμου απαιτούμενες προϋποθέσεις, τις χρηματοοικονομικές δυνατότητες, καθώς και τις τεχνικές και επαγγελματικές ικανότητες για την εκτέλεση της υπό ανάθεση σύμβασης.” και ιδίως “Όλες οι απαιτήσεις σχετίζονται και είναι ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης.”, ενώ τα ίδια εξάλλου προκύπτουν και από τη συνδυαστική θεώρηση του άρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016 (βλ. και A.S. Graelis, *Public Procurement and the EU Competition Rules* (Hart 2015, 2^η εκδ.) 6.II.A.vii).

5. Επειδή, όμως, όλα τα ως άνω θα πρέπει πάντα να ερμηνεύονται με γνώμονα την αρχή του ελεύθερου ανταγωνισμού, σύμφωνα εξάλλου και του άρ. 18 παρ. 1 Ν. 4412/2016, η οποία εντός του πλαισίου του ενωσιακού δικαίου συνιστά πρωταρχικό πυλώνα της ασκούμενης δια των δημοσίων συμβάσεων οικονομικής δραστηριότητας και θεμελιακή αξία για τις διαδικασίες ανάθεσής τους. Τούτο προκύπτει εξάλλου, αφενός από τη θέση των άρ. 101 επ.

ΣΛΕΕ στο πρωτογενές ενωσιακό δίκαιο, αφετέρου από σωρεία προβλέψεων της οικείας Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, οι οποίες θέτουν τον όχι απλώς ονομαστικό και θεωρητικό, αλλά αποτελεσματικό, βιώσιμο και ουσιώδη ανταγωνισμό (βλ. εν γένει περί «βιώσιμου» ανταγωνισμού ενδεικτικά σε ΔΕΕ, Απόφαση της 19^{ης} Απριλίου 2012, C-549/10P *TOMRA*, Ψηφ. Συλλογή ECLI:EU:C:2012:221, ΠΕΚ Απόφαση της 17^{ης} Σεπτεμβρίου 2007, T-201/04 *Microsoft*, Συλλογή 2007, σ. II-3601, παρ. 436, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απόφαση της 13^{ης} Αυγούστου 2003, 2003/741/ΕΚ στην Υπόθεση COMP D3/38.044-*NDC Health/IMS Health: Interim Measures* C(2003)2920, παρ. 15 περί βιώσιμου ανταγωνισμού) στο επίκεντρο και ως συστατικό του πυρήνα κάθε ειδικότερου κανόνα επί των δημοσίων συμβάσεων, άρα κάθε επιμέρους διαδικασίας και διάταξης (βλ. παρ. 1,7, 31, 32, 33, 36, 49, 50, 59, 61, 63, 69, 74, 78, 79, 90, 92 96 Προοιμίου και άρ. 24, 30, 32, 40, 41, 49, 57, 66, 67 Οδηγίας). Ειδικότερα, αυτό σημαίνει ότι η ως άνω αρχή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού θα πρέπει να διέπει την κατά τα ως άνω συνδυασμένη εφαρμογή των παρ. 1 και 4 του άρ. 75 Ν. 4412/2016 και συγκεκριμένα ότι τα όποια κριτήρια επιλογής περί τεχνικής επάρκειας δεν θα πρέπει να φθάνουν τέτοιο επίπεδο, ώστε να περιορίζουν δραστικά τον ανταγωνισμό, ακόμη και αν αφήνουν κάποιο έστω περιθώριο περιορισμένης εμφάνισής του, χωρίς τούτος ο περιορισμός να είναι απόλυτα αναγκαίος για τη διασφάλιση ομαλής εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμβασης. Οι δε αρχές της σχετικότητας, αναλογικότητας και αντικειμενικής σύνδεσης των κριτηρίων αυτών με το αντικείμενο και τον σκοπό της σύμβασης πρέπει ομοίως να ερμηνεύονται υπό το ως άνω πρίσμα. Αυτά έχουν ως συνέπεια ότι μεταξύ άλλων τα όποια κριτήρια επιλογής, ακόμη και αν καταρχήν παρίστανται ως θεμιτά, δεν θα πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο τέτοιο, ώστε να αποκλείουν υποψηφίους αναδόχους, οι οποίοι υπό άλλη, ομοίως επαρκή για τη διασφάλιση της απαιτούμενης ικανότητας, θα μετείχαν, τονώνοντας ούτως τον ανταγωνισμό.

6. Επειδή, η παραπάνω αρχή του αποτελεσματικού ανταγωνισμού συνδέεται άρρηκτα, κατά το ίδιο ενωσιακό δίκαιο με την προώθηση συμμετοχής των Μικρών και Μεσαίων Επιχειρήσεων και δη των νεοφυών, στις αντίστοιχες διαδικασίες ως μοχλός άσκησης ανταγωνιστικής πίεσης και ως εκ τούτου αύξησης του αποτελεσματικού ανταγωνισμού, με ταυτόχρονο γνώμονα τα ιδιαίτερα κοινωνικά γνωρίσματα και χαρακτήρα της μικρομεσαίας επιχειρηματικότητας, στοιχείο η έμφαση επί του οποίου αποτελεί ειδικότερη εξέλιξη σε σχέση με το προϊσχύσαν αντίστοιχο ενωσιακό πλαίσιο (βλ. παρ. 2, 59, 66, και ιδίως 77, 78-80, 83, 84, 87, 120, 124, 134 Προοιμίου Οδηγίας 2014/24/ΕΕ και άρ. 83 όπου η συμμετοχή των ΜΜΕ τίθεται ως δείκτης αποτελεσματικής διακυβέρνησης του συστήματος δημοσίων συμβάσεων). Αυτά έχουν την έννοια ότι ο περιορισμός του ανταγωνισμού θα πρέπει να ελέγχεται ακόμη προσκετικότερα σε συσχέτιση με τον αποκλεισμό νεοσύστατων ή νεοεισερχόμενων σε έναν κλάδο επιχειρήσεων, ήτοι της ομάδας εκείνης φορέων που δύνανται να μεταβάλουν δυναμικά τον ανταγωνισμό εντός μιας αγοράς. Έτσι, οι διακρίσεις που επιβάλλουν τα τυχόν κριτήρια επιλογής, εις βάρος τους, έχουν ιδιαίτερα αρνητική και δη μακροπρόθεσμη επίπτωση στον ανταγωνισμό, λόγω της λειτουργίας τους ως επενδυτικά αντικίνητρα για την είσοδο στη νέα αγορά (βλ. περί σημασίας επενδυτικών και ανταγωνιστικών κινήτρων ενδεικτικά σε Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Απόφαση της 23ης Ιανουαρίου 2013 στην Υπόθεση AT/39.839 – *Telefónica/Portugal Telecom* C(2013) 306 τελικό και Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Ανακοίνωση της Επιτροπής — Κατευθύνσεις σχετικά με τις προτεραιότητες της Επιτροπής κατά τον έλεγχο

της εφαρμογής του άρθρου 82 της συνθήκης ΕΚ σε καταχρηστικές συμπεριφορές αποκλεισμού που υιοθετούν δεσπόζουσες επιχειρήσεις (2009/C 45/02), παρ. 75, 82, 89).

7. Επειδή, επιπλέον, ναι μεν παρέχεται στους διαγωνιζόμενους για ανάθεση δημοσίων συμβάσεων και δη με ιδιαίτερη σημασία, στις νεοεισερχόμενες σε ένα κλάδο επιχειρήσεις να ανταποκριθούν στα κριτήρια επιλογής μέσω της στήριξής τους στις ικανότητες άλλων φορέων, κατ' άρ. 78 Ν. 4412/2016. Πράγματι, η διάταξη αυτή προσφέρει μια σημαντική ευχέρεια, επιτρέπущα σε επιχειρήσεις με πρόσφατη παρουσία στην οικεία αγορά, να ενώσουν τα προσόντά τους με άλλες, ώστε να δύναντα να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις μιας διακήρυξης, υπερβαίνοντας έτσι το ζήτημα εκ μέρους τους έλλειψης κάποιων προσόντων, όπως προεχόντως η εμπειρία. Πλην όμως, παρότι η ως άνω ευχέρεια θα πρέπει καταρχήν να λαμβάνεται υπόψη όταν κρίνεται η τυχόν δυσαναλογία ενός κριτηρίου επιλογής, δεν δύναται να νομιμοποιήσει κάθε είδους και μεγέθους περιορισμό στον ανταγωνισμό, θα πρέπει δε να συνεκτιμάται μετά του ανά περίπτωση κινδύνου δραστικού περιορισμού του και δη σε σχέση με τη φύση της προκειμένης αγοράς. Τούτο, διότι η ως άνω στήριξη δεν παρέχεται κατά κανόνα ατελώς από τους στηρίζοντες φορείς, οι οποίοι σε κάθε περίπτωση άμεσα ή έμμεσα συνήθως μετέχουν στο επιχειρηματικό κέρδος από την τυχόν ανάθεση της σύμβασης, προκειμένου να συμπράξουν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα ναι μεν οι στηριζόμενοι φορείς να επιλύουν το θέμα απόκρισής τους στους όρους της διακήρυξης, χωρίς όμως να δύνανται να ανταγωνιστούν επί ίσοις όροις τους μη στηριζόμενους οικονομικούς φορείς, αφού στο δικό τους κόστος συμμετοχής στον διαγωνισμό ως και το μέγεθος της οικονομικής τους προσφοράς θα πρέπει να συνυπολογίσουν και το ειδικότερο κόστος που επάγεται η στήριξη από τους έτερους φορείς. Τα παραπάνω έχουν ιδιαίτερα μάλιστα σημασία, όταν ο διαγωνισμός διενεργείται με κριτήριο ανάθεσης τη συμφερότερη προσφορά βάσει αποκλειστικά τιμής, όπως εν προκειμένω, όπου δηλαδή η επιλογή θα λάβει αποκλειστικά χώρα βάσει οικονομικής προσφοράς, άρα το κόστος της τελευταίας έχει καίρια σημασία για την ανταγωνιστικότητα της συμμετοχής του υποψηφίου αναδόχου και την εκ μέρους του δυνατότητα επίτευξης ανακήρυξης του σε ανάδοχο. Και αυτό, αφού τα κριτήρια επιλογής που, περιορίζοντας τις δυνατότητες συμμετοχής, υποχρεώνουν τον υποψήφιο να στηριχθεί στις ικανότητες άλλων φορέων, του επιρρίπτουν έτσι ένα μη αμελητέο κόστος με το οποίο επιβαρύνεται η προσφορά του, άρα και η δυνατότητα εκ μέρους του υποβολής της προσφοράς με τη χαμηλότερη τιμή, στην ουσία θέτουν δυσμενή εις βάρος του διάκριση, αίρουν την ισότιμη μεταχείρισή του και σε κάθε περίπτωση μειώνουν την αποτελεσματικότητα του εκ μέρους του ασκούμενου ανταγωνισμού, αφού η δική του δυνατότητα διαμόρφωσης χαμηλής τιμής τελεί υπό σοβαρό περιορισμό, η δε ευχέρεια στήριξης στις ικανότητες άλλων φορέων, δεν αίρει κατ' αποτέλεσμα το ανταγωνιστικό αντικίνητρο. Άρα η ευχέρεια αυτή δεν αποκλείει τον κατά τα ως άνω έλεγχο των κριτηρίων επιλογής, βάσει της σύνδεσης τους με το αντικείμενο της σύμβασης, του απαραίτητου, κατάλληλου και ανάλογου ως προς το περιεχόμενό της χαρακτήρα τους και του περιορισμού του ανταγωνισμού. Αυτά ισχύουν περισσότερο, ιδίως σε μια αγορά όπως η προκειμένη, όπου ο ανταγωνισμός είναι ήδη περιορισμένος (βλ. ΔΕΕ, Απόφαση της 9^{ης} Νοεμβρίου 1983, C-322/81 *Michelin I*, Συλλογή 1983, σ. 3461, σκ. 57, Προτάσεις Γεν. Εισαγγελέα, σε Συνεκδ. Υποθ. C-395-396/96P *Compagnie Maritime Belge*, Συλλογή 2000, σ. I-1365, σκ. 137, Απόφαση της 14^{ης} Νοεμβρίου 1996, C-333/94P *Tetra Pak II*, Συλλογή 1996, σ. I-5951, σκ. 28, 31, 48,

ΠΕΚ, Απόφαση της 7^{ης} Οκτωβρίου 1999, T-228/97, *Irish Sugar κατά Επιτροπής*, Συλλογή 1999, σ. II-2969, σκ. 185 και ΠΕΚ, Απόφαση της 8^{ης} Οκτωβρίου 1996, Συνεκδ. Υποθ. T-24-26 & 28/93 *Compagnie Maritime Belge*, Συλλογή 1996, σ. II-1201, σκ. 106-107, περί της επιταμένης ανάγκης προστασίας του ανταγωνισμού σε αγορές με ήδη υψηλή συγκέντρωση και εν γένει περιορισμένο ανταγωνισμό), άρα η όποια στήριξη από τρίτους φορείς, αφενός δεν είναι ευχερής, αφετέρου κατά τεκμήριο τείνει, λόγω περιορισμένου αριθμού δυνάμενων να στηρίξουν φορέων, προς υψηλό κόστος. Εξάλλου, όπως προκύπτει από το από 18-9-2017 Υπόμνημα του Προσφεύγοντος, κατά το οποίο οι νυν αδειοδοτημένοι, άρα και μόνοι δυνάμενοι να δραστηριοποιηθούν στη χώρα οικονομικοί φορείς δεν υπερβαίνουν τους έξι, συμπεριλαμβανομένου του ιδίου του Προσφεύγοντος.

8. Επειδή, εν προκειμένω, ο προσβαλλόμενος 2.2.6 περ. (α) όρος της διακήρυξης κατά τον οποίο, επί ποινή αποκλεισμού, οι υποψήφιοι ανάδοχοι θα πρέπει μεταξύ άλλων «να έχουν συνάψει τουλάχιστον τρεις συμβάσεις παροχής υπηρεσιών αντίστοιχου αντικειμένου (για μονάδες υγείας 500 κλινών και άνω) στον ιδιωτικό ή δημόσιο τομέα. Να κατατεθούν βεβαιώσεις ορθής εκτέλεσης συμβάσεων αντίστοιχου αντικειμένου.». Τούτος ο όρος, σημειωτέον δεν θέτει χρονικό όριο εντός του οποίου θα πρέπει να έχουν συναφθεί οι ως άνω τρεις συμβάσεις, με αποτέλεσμα να τον πληρούν μεν επιχειρήσεις με τέτοιες συμβάσεις ακόμη και στο απώτερο παρελθόν, αλλά όχι νεοσύστατες ή νεοεισερχόμενες στον κλάδο του αντικειμένου της σύμβασης επιχειρήσεις, ενώ δεν προσδιορίζει την απαιτούμενη διάρκεια των συμβάσεων ούτε ότι θα πρέπει να αφορούν αυτές διαφορετικά νοσοκομεία, με αντίστοιχο αποτέλεσμα να μπορεί να πληροίται από μια επιχείρηση με τρεις διαδοχικές βραχυχρόνιες συμβάσεις με μια ίδια αντισυμβαλλόμενη αναθέτουσα, αλλά όχι από μια επιχείρηση με δύο, επί παραδείγματι, όλως πρόσφατες συμβάσεις με δύο διαφορετικές αναθέτουσες ή με πολυάριθμες πρόσφατες συμβάσεις με πολυάριθμες διαφορετικές αναθέτουσες. Αυτό είναι συνέπεια του γεγονότος πως το μόνο κριτήριο που θέτει είναι αφενός ο απλός αριθμός των συμβάσεων και κυρίως το μέγεθος της αντισυμβαλλόμενης μονάδας υγείας. Επομένως, ένας τέτοιος όρος, προεχόντως δεν παρίσταται ως διασφαλίζων την τεχνική επάρκεια του υποψηφίου αναδόχου, αφού δεν συνδέεται αντικειμενικά ούτε με την εκ μέρους του ουσιαστική εμπειρία, η οποία για να συνιστά ένα εύλογο κριτήριο θα πρέπει προφανώς να είναι πρόσφατη ούτε με την επιβεβαίωση των ικανοτήτων του και την έντονη επιτυχημένη δραστηριότητα στην αγορά, η οποία θα αποδεικνυόταν αποτελεσματικότερα με ένα κριτήριο ερειδόμενο επί του αριθμού διαφορετικών αντισυμβαλλομένων, οι οποίοι εμπιστεύθηκαν τις αντίστοιχες υπηρεσίες στον ανάδοχο. Όμως, προφανώς ο όρος αυτός, εκ της δομής και του ειδικότερου περιεχομένου του, παρότι κατά τα ως άνω δεν κατοχυρώνει ούτε το πρόσφατο της εμπειρίας ούτε την ιδιαίτερη φήμη και αξιοπιστία του αναδόχου, οδηγεί αναπόφευκτα στον αποκλεισμό κάθε νεοεισερχόμενου στον κλάδο, αλλά και κάθε ήδη παγιωμένου ανταγωνιστή, ο οποίος όμως δεν έχει συνάψει τρεις συμβάσεις με μονάδα τέτοιου μεγέθους. Όσον ειδικότερα αφορά αυτόν τον εντός του κριτηρίου περαιτέρω περιορισμό περί του μεγέθους των αντισυμβαλλόμενων μονάδων υγείας, δεν προκύπτει με ποιον τρόπο και σε ποιο βαθμό η παροχή των υπηρεσιών της προκείμενης σύμβασης διαφοροποιείται αναλόγως του αριθμού κλινών των μονάδων υγείας, άρα και δεν δικαιολογείται ο λόγος για τον οποίο κανενός είδους άλλη εμπειρία με οιοδήποτε έτερου μεγέθους νοσηλευτήριο δεν λαμβάνεται καθόλου υπόψη και επομένως το ποσοτικό όριο των 500 κλινών παραμένει αποκλειστικό πλαίσιο για την αναγνώριση τεχνικής

επάρκειας και εμπειρίας. Ούτε προκύπτει πως αυτός καθαυτός ο απλός αριθμός των κλινών, άνευ οποιασδήποτε άλλης διάκρισης ή εξειδίκευσης συναρτάται ευθέως με το προκείμενο αντικείμενο και κρίσιμο μέγεθος, ήτοι τα επικίνδυνα απόβλητα προς μεταφορά και επεξεργασία. Τούτο αφού κάθε είδος κλίνης, ανεξαρτήτως κλινικής στην οποία επιμέρους υπάγεται, ιδιότητάς της ως τυχόν ΜΕΘ ή κατανομής της σε χειρουργικού τύπου κλινική ή μη, συνυπολογίζεται ταυτόσημα προς τον αριθμό των 500 κατ' ελάχιστον κλινών. Η διατύπωση αυτή του όρου, εξάλλου οδηγεί στο παράδοξο να θεωρείται επαρκής υποψήφιος με τρεις συμβάσεις με αντισυμβαλλόμενες μονάδες υγείας 500 κλινών, αλλά όχι ένας άλλος τυχόν υποψήφιος με πολλαπλάσιες και δη πλέον πρόσφατες και μεγαλύτερης διάρκειας συμβάσεις με μονάδες υγείας με ελάχιστα λιγότερες από 500 κλίνες. Επομένως, η διατύπωση του κριτηρίου εμπειρίας βάσει του αριθμού κλινών, όπως θέτει ο όρος 2.2.6 πάσχει διττά. Πρώτον, διότι εξαρτά την προσμέτρηση της εμπειρίας αποκλειστικά από την υπέρβαση συγκεκριμένου αριθμού κλινών εκ μέρους των αντισυμβαλλόμενων μονάδων, μη λαμβάνοντας έτσι υπόψη κανένα είδος εμπειρίας σε οποιουδήποτε άλλου μεγέθους νοσοκομείο. Συνεπώς, οδηγεί σε στρεβλή απόδοση της φαινόμενης εμπειρίας, αφού αυτή ανά περίπτωση δύναται να διαφέρει κατά πολύ από την πραγματική, ένα μεγάλο μέρος της οποίας αποκλείεται από καταγραφή και αξιολόγηση. Δεύτερον, διότι το ίδιο το παραπάνω κριτήριο του αριθμού κλινών, παρότι επιφέρει αποκλεισμό εμπειρίας που άλλως θα δύνατο να προσμετρηθεί, δεν ταυτίζεται με αυτό καθαυτό το αντικείμενο που θα έπρεπε να είναι κρίσιμο για την αιτούμενη εμπειρία, δηλαδή με το ίδιο το αντικείμενο της προκείμενης σύμβασης, ήτοι τα απόβλητα προς συλλογή, μεταφορά και επεξεργασία. Ένας ορθός και δικαιολογημένος εξάλλου δείκτης εμπειρίας δεν θα έπρεπε να εκφράζεται έμμεσα μέσω της μορφής των αντισυμβαλλόμενων δια των οποίων επετεύχθη, αλλά άμεσα βάσει του ιδίου του εκτελεσμένου όντως αντικειμένου. Συνεπώς, ένα δικαιολογημένο κριτήριο εμπειρίας επί της προκείμενης διακήρυξης, το οποίο θα δύνατο να εξασφαλίσει ικανοποιητική εμπειρία στο οικείο αντικείμενο, άνευ άσκοπης και άνισης απώλειας εμπειρίας προς προσμέτρηση, θα διατυπωνόταν με βάση ένα αυτό καθαυτό ελάχιστο όριο αθροιστικών αποβλήτων που έχουν τύχει μεταφοράς ή επεξεργασίας από τους υποψηφίους εντός ενός πρόσφατου κρίσιμου διαστήματος, όριο που δύναται να αποδοθεί με βάση τον αρθροιστικό όγκο ή το βάρος τους, ενώ στο παραπάνω άθροισμα θα προσμετρούνταν απόβλητα που αποτέλεσαν το αληθές και εκτελεσμένο αντικείμενο κάθε είδους, διάρκειας, μεγέθους σύμβασης με οιονδήποτε αντισυμβαλλόμενο, ανεξαρτήτως περιορισμένων τιθέμενων επί του είδους και του εύρους του τελευταίου.

9. Επειδή, η σχετική αιτιολογία που η αναθέτουσα παρέχει με τις Απόψεις της, σελ. 1-2, περί του ότι η ίδια έχει 680 κλίνες, οπότε το ανάλογο τεκμήριο ικανότητας αναδόχου να καλύψει τις ανάγκες της πληροίται δια της εμπειρίας ειδικώς και κυρίως, αποκλειστικώς σε μονάδες υγείας των 500 κλινών και άνω, δεν κρίνεται ως επαρκής. Τούτο αφενός διότι δεν επεξηγεί, όπως προαναφέρθηκε, σε τι εν γένει διαφοροποιείται το αντικείμενο αναλόγως του αριθμού κλινών, ιδίως όταν αυτός ορίζεται σε τόσο υψηλά μεγέθη στα οποία ανταποκρίνεται μικρός κύκλος μονάδων υγείας, αφετέρου διότι δεν τεκμηριώνει ειδικότερα εν προκειμένω, πως το συγκεκριμένο όριο των 500 κλινών, σε αντίθεση με ένα επί παραδείγματι περισσότερο ή λιγότερο χαμηλότερο είναι το επαρκές για την πιστοποίηση της απαιτούμενης ικανότητας. Περαιτέρω, ο ισχυρισμός αυτός είναι εν τοις πράγμασι αντιφατικός, αφού ενώ η αναθέτουσα προβάλλει τον δικό της αριθμό κλινών ως τον παράγοντα που καθορίζει τον αριθμό κλινών

των μονάδων υγείας, η εμπειρία επί των οποίων είναι και η μόνη ληπτέα υπόψη, από την άλλη πλευρά καθορίζει τον δεύτερο αυτό αριθμό στις 500 κλίνες, δηλαδή σε αριθμό κλινών μικρότερο του δικού της. Τούτο δε χωρίς να επεξηγεί αν εφαρμόζει συγκεκριμένη μέθοδο αναλογικής αντιστοίχισης των δικών της αναγκών με τις τυχόν ανάγκες άλλων μονάδων υγείας, με μονάδα μέτρησης τις κλίνες και χωρίς γενικότερα να τεκμηριώνει γιατί ένα νοσοκομείο 680 κλινών έχει αντίστοιχες ανάγκες με ένα 500 κλινών, αλλά όχι με ένα λιγότερων κλινών. Ο ειδικότερος δε ισχυρισμός ότι το μικρότερο από το δικό της, μέγεθος του αριθμού αυτού, αίρει τυχόν δυσαναλογία, είναι ομοίως απορριπτέος, διότι η τελευταία κρίνεται σε συνάρτηση με την αιτιώδη σημασία και τον απαραίτητο χαρακτήρα του περιοριστικού του ανταγωνισμού αποτελέσματος του κριτηρίου επιλογής, ως προς τον καταρχήν θεμιτό σκοπό διασφάλισης της κάλυψης των συμβατικών αναγκών, αλλά και με το μέγεθος του περιορισμού επί του ανταγωνισμού, και δεν εξασφαλίζεται η αναλογικότητα απλά επειδή η απαιτούμενη εμπειρία, η οποία λαμβάνεται υπόψη με αποκλειστικό κριτήριο το μέγεθος των προηγούμενων αντισυμβαλλομένων, καλύπτεται με συμβάσεις με αναθέτουσες ελαφρως μικρότερου μεγέθους. Πολλώ δε μάλλον αυτά ισχύουν, όταν ο εν γένει επιλεγείς τρόπος διατύπωσης του κριτηρίου εμπειρίας, όπως εν προκειμένω με βάση τον αριθμό κλινών, παρίσταται ως εσφαλμένος κατά την ίδια τη βασική του σύλληψη. Τα ανωτέρω δε είναι εισέτι σημαντικότερα, σε έναν κλάδο εξειδικευμένο και ιδιαίτερα έντονα, λόγω και του αντικειμένου του, νομοθετικά ρυθμισμένου, με υψηλές απαιτήσεις σε επενδύσεις για ένα νεοεισερχόμενο, ως και ιδιαίτερα αυξημένες νομοθετικές υποχρεώσεις πιστοποίησης και διασφάλισης ποιότητας, στοιχεία που επιτείνουν τον κίνδυνο στρεβλώσεων του ανταγωνισμού, με αποτέλεσμα η επίδραση των όποιων περιοριστικών κριτηρίων επιλογής επί των επενδυτικών και ανταγωνιστικών κινήτρων να είναι ακόμη σοβαρότερη, ειδικότερα μάλιστα εν όψει ότι ήδη ο αριθμός των εν γένει ανταγωνιστών στην αγορά είναι περιορισμένος, όπως προκύπτει από τον αριθμό μόνο έξι αδειοδοτημένων ανταγωνιστών, συνυπολογιζόμενου και του Προσφεύγοντος. Επομένως, το προσβαλλόμενο κριτήριο, αφενός διακινδυνεύει τον αποκλεισμό ανταγωνιστών εντός ενός ήδη περιορισμένου κύκλου δυνητικών ανταγωνιστών, επομένως οδηγεί σε δραστική διακινδύνευση του βιώσιμου και αποτελεσματικού ανταγωνισμού, χωρίς να είναι απαραίτητο και κατάλληλο για τον ίδιο του τον σκοπό, ήτοι την εξασφάλιση τεχνικής επάρκειας για τον ανάδοχο και χωρίς να τεκμηριώνεται η σύνδεση της ειδικότερης διατύπωσής του με αυτό καθαυτό το αντικείμενο της σύμβασης.

10. Επειδή, κατ' αποτέλεσμα, ο προσβαλλόμενος όρος 2.2.6. περ. (α) τυγχάνει εν όλω ακυρωτέος. Πρέπει περαιτέρω, να αναπεμφθεί ως προς το σκέλος της αυτό η προσβαλλόμενη διακήρυξη, στην αναθέτουσα, προκειμένου αυτή, είτε να απόσχει από την αντικατάσταση του όρου ή εφόσον εξακολουθεί να κρίνει σκόπιμη την παρουσία ειδικού κριτηρίου περί την πρότερη εμπειρία, ασχέτως και επιπλέον μάλιστα της ύπαρξης λοιπών κριτηρίων επιλογής περί την τεχνική επάρκεια, να προσδιορίσει νέο όρο περί εμπειρίας, ο οποίος αφενός θα λαμβάνει υπόψη συμβάσεις εντός πρόσφατου χρόνου, κατά την έννοια του Παραρτήματος XII, Μέρος II περ. α) ii), Προσαρτήματος Α' Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αφετέρου θα διατυπώνεται με βάση αντικειμενικό και κατάλληλο περιεχόμενο για την τεκμηρίωση της ειδικότερης επί του περιεχομένου της σύμβασης εμπειρίας, και δη προσδιοριζόμενο με βάση τον συνολικό αθροιστικό από όλες τις πρόσφατες συμβάσεις όγκο ή βάρος των αποβλήτων. Τονίζεται δε

ότι το κριτήριο αυτό θα πρέπει οπωσδήποτε να μην κινείται σε ιδιαίτερα υψηλό όριο, ώστε να περιορίζεται αδικαιολόγητα ο ήδη περιορισμένος στην εν λόγω αγορά ανταγωνισμός και να λαμβάνει υπόψη η διευκόλυνση συμμετοχής νεοεισερχόμενων ή εν γένει μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές και λοιπά τεχνικά κριτήρια.

11. Επειδή, όσον αφορά τον προσβαλλόμενο όρο 12 του υποκεφαλαίου Ελάχιστες Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις Εγκαταστάσεων Αποστείρωσης (Σταθερές ή Κινητές) του Παραρτήματος Ι αυτής και συγκεκριμένα το σκέλος κατά το οποίο αυτός προσβάλλεται, ήτοι ως προς το εδάφιο του όπου προβλέπεται *“Να κατατεθούν οι ετήσιες εκθέσεις επεξεργασίας των δύο τελευταίων ετών προκειμένου να τεκμηριωθεί η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα-αξιοπιστία του υποψηφίου αναδόχου”*, προκύπτουν τα εξής. Καταρχάς, είναι σαφές πως, ασχέτως του ότι ο παραπάνω όρος τίθεται εντός πλαισίου τεχνικών προδιαγραφών, συνιστά κριτήριο επιλογής περί την τεχνική ικανότητα, αφού αφενός οι όροι του Παραρτήματος Ι ρητά ορίζονται ως τέτοια κριτήρια από τον όρο 2.2.6 της διακήρυξης, αφετέρου η ίδια η αναθέτουσα τον αιτιολογεί ως τέτοιου είδους κριτήριο κατά την ως άνω διατύπωση του. Επειδή κατά την ΚΥΑ 24944/1159 (ΦΕΚ Β 791/30.06.2006) *“Εγκριση Γενικών Τεχνικών Προδιαγραφών για την διαχείριση επικίνδυνων αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 5 (παρ. Β) της υπ' αριθμ. 13588/725 κοινή υπουργική απόφαση “Μέτρα όροι και περιορισμοί για την διαχείριση επικινδύνων αποβλήτων κ.λπ.” (Β'383) και σε συμμόρφωση με τις διατάξεις του άρθρου 7 (παρ. 1) της οδηγίας 91/156/ΕΚ του Συμβουλίου της 18ης Μαρτίου 1991” και δη άρ. 3 και την παρ. 4.3.3, αυτού που μνημονεύεται εξάλλου στον προσβαλλόμενο όρο: “Η ετήσια έκθεση περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: Α. Γενικά στοιχεία: Επωνυμία και θέση της μονάδας επεξεργασίας, Όνομα υπεύθυνου για τη σύνταξη της έκθεσης, Ποσότητες και κατηγορίες Ε.Α. που γίνονται αποδεκτά στην εγκατάσταση, Σχέδιο λειτουργίας της μονάδας - έλεγχοι λειτουργίας, Κανόνες ασφαλείας και υγιεινής εργαζομένων, Μέτρα αντιρρύπανσης (συνοπτική περιγραφή), Συστήματα μετρήσεων και ελέγχου εκπομπών (εκπομπές αερίων, στερεά, υγρά απόβλητα), σημεία μετρήσεων, συχνότητα μετρήσεων, Σχέδια συντήρησης οργάνων μέτρησης, εγκατάστασης. Τα παραπάνω στοιχεία δίνονται κατά το πρώτο έτος λειτουργίας της εγκατάστασης και για τα επόμενα έτη δίνονται στοιχεία μόνο για τις περιπτώσεις που έχουν επέλθει οποιεσδήποτε μεταβολές. Για όσα στοιχεία παραμένουν τα ίδια, γίνεται αναφορά στην ετήσια έκθεση του προηγούμενου έτους. Β. Ειδικά στοιχεία εγκατάστασης: Παρέχονται στοιχεία για τα προς επεξεργασία απόβλητα, τα προϊόντα και τα κατάλοιπα επεξεργασίας, τα οποία αξιοποιούνται ή διατίθενται εντός/εκτός της εγκατάστασης. Τα στοιχεία αυτά, που αφορούν στο τελευταίο ημερολογιακό έτος, θα δίνονται ανά μονάδα επεξεργασίας και θα περιλαμβάνουν: Στοιχεία των αποβλήτων προς επεξεργασία (κατηγορίες, ποσότητες, σύσταση, χαρακτηρισμοί επικινδυνότητας), Στοιχεία των αποβλήτων (καταλοίπων) της επεξεργασίας (κατηγορίες, ποσότητες, σύσταση, χαρακτηρισμοί επικινδυνότητας), Στοιχεία προϊόντων (αξιοποιήσιμων υλικών που προκύπτουν από την επεξεργασία), Εργασίες διαχείρισης καταλοίπων επεξεργασίας, Ελέγχους λειτουργίας της μονάδας (από τον φορέα λειτουργίας και τρίτους) - Αποτελέσματα ελέγχων και μετρήσεων, Περιπτώσεις υπέρβασης οριακών τιμών - αστοχιών - εκτάκτων περιστατικών (αίτια, περιγραφή γεγονότος, μέτρα αντιμετώπισης), Ο υπεύθυνος της εγκατάστασης οφείλει να τηρεί αρχείο με όλα τα στοιχεία λειτουργίας της (μητρώο) για χρονικό διάστημα τουλάχιστον 10 ετών.”*. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η παραπάνω αιτούμενη εκ της διακήρυξης ετήσια έκθεση δεν συνιστά κάποιο

τυχόν ετήσιο ανανεούμενο πιστοποιητικό αδειοδότησης ή πιστοποιητικό ποιότητας, το οποίο εξασφαλίζει την τεχνική ικανότητα και επάρκεια του αναδόχου, αλλά όργανο παρακολούθησης της δραστηριότητάς του ανά έτος, στα πλαίσια της εποπτείας των αδειοδοτημένων φορέων. Τούτο προκύπτει από ότι κατά τα παραπάνω, οι αναφερόμενες στα Γενικά Στοιχεία της έκθεσης, τεχνικές πληροφορίες χρειάζεται να αναφέρονται μόνο στο πρώτο έτος λειτουργίας, ενώ στα επόμενα έτη η έκθεση επικεντρώνει στο έργο που τέλεσε ο φορέας κατά την ανά περίπτωση προηγούμενη χρονιά. Επομένως, ο παραπάνω όρος της διακήρυξης συνιστά εν τοις πράγμασι έναν ακόμη επί ποινή αποκλεισμού όρο της κατηγορίας περί την προηγούμενη εμπειρία, όπως και ο κατά τη σκ. 9 ανωτέρω, ο υπό 2.2.6 όρος, που τυγχάνει ακυρωτέος. Ο ειδικότερος δε όρος 12 του Παραρτήματος Ι του υποκεφ. Ελάχιστες Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις Εγκαταστάσεων Αποστείρωσης (Σταθερές ή Κινητές) έχει την έννοια ότι η εγκατάσταση του αναδόχου θα πρέπει να τελεί σε λειτουργία ήδη επί διάστημα πλέον των 2 ετών κατά τον χρόνο της προσφοράς, αποκλειόμενων των νεοεγερθεισών και προσφάτως αδειοδοτηθεισών μονάδων. Τονίζεται δε ότι η κατοχή της ως άνω έκθεσης επί τις δύο προηγούμενες χρονιές, ουδέν πιστοποιεί πέραν της ορθής λειτουργίας επί 2 έτη, άρα εν γένει λειτουργίας επί 2 έτη. Συνιστά επομένως έναν ακόμα όρο που περιορίζει ακόμη παραπάνω τον ανταγωνισμό κατά τις ανωτέρω σκ. 4-7, δεδομένου ότι θέτει ένα περαιτέρω εμπόδιο στην πρόσβαση νεοεισερχόμενων φορέων στη δυνατότητα ανάθεσης της σύμβασης, αφού αυτοί δεν αρκεί μόνο να έχουν προηγούμενες συμβάσεις με μονάδες υγείας επί του εν γένει αντικειμένου της σύμβασης ήτοι τη μεταφορά και επεξεργασία των αποβλήτων, όπως θεσπίζεται με τον ακυρωθέντα και αναπεμφθέντα στην αναθέτουσα όρο 2.2.6 προς κατά την κρίση της αναμόρφωση, αλλά θα πρέπει, και όσον αφορά την επιμέρους ειδικότερη πτυχή της επεξεργασίας, να διαθέτουν μονάδα, όχι απλώς πιστοποιημένη, αδειοδοτημένη και πληρούσα κάθε όρο νόμιμης λειτουργίας, αλλά λειτουργούσα επί υπερδιετές διάστημα. Εξάλλου, δεν προκύπτει γιατί, σε έναν διαγωνισμό τελούμενο βάσει της χαμηλότερης τιμής σε κάθε περίπτωση, είναι απαραίτητο ο υποψήφιος ανάδοχος, πέραν όλων των λοιπών τεχνικών κριτηρίων και προδιαγραφών που θα πρέπει να πληροί, να διαθέτει και μονάδα επεξεργασίας που λειτουργεί ήδη και δη επί πάνω από 2 έτη, αφού δεν συνδέεται η μη κατοχή του προσόντος της υπερδιετούς λειτουργίας με ακαταλληλότητα για εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου. Σημειώνεται, εξάλλου, πως εφόσον η αναθέτουσα αποσκοπούσε να αναθέσει με κύριο γνώμονά της την όχι απλώς κατοχή της ελάχιστης απαιτούμενης τεχνικής δυνατότητας και νομιμότητας, αλλά τη μέγιστη δυνατή τεχνική ικανότητα, φήμη και εν γένει προσόντα, θα έπρεπε να επιλέξει ως κριτήριο ανάθεσης τη συμφερότερη προσφορά, βάσει σχέσης ποιότητας/τιμής ή βάσει άλλου κριτηρίου, το οποίο θα της έδινε τη δυνατότητα να βαθμολογήσει τις τεχνικές προσφορές. Αντίθετα, η προκήρυξη με κριτήριο ανάθεσης τη συμφερότερη προσφορά βάσει χαμηλότερης τιμής προσιδιάζει σε διαγωνισμούς, όπου η αναθέτουσα καθορίζει μεν ένα ελάχιστο αποδεκτό όριο επάρκειας, ώστε να μην είναι δυνατό να προχωρήσει προσφορά ακατάλληλη, αλλά, αρκούμενη σε αυτή την ελάχιστη επάρκεια, επικεντρώνει περαιτέρω στη μείωση του κόστους. Και ναι μεν, ανάγεται στην αναθέτουσα και την ειδική ανά περίπτωση στόχευσή της να επιλέξει το κριτήριο ανάθεσης, πλην όμως ο συνδυασμός της επιλογής ως κριτηρίου ανάθεσης της χαμηλότερης τιμής με ιδιαίτερα περιοριστικές απαιτήσεις, αναγόμενες στην τεχνική ικανότητα, καταλήγει τελικώς σε ένα κριτήριο που διακινδυνεύει στρεβλώσεις του

ανταγωνισμού. Μετά των ανωτέρω, πρέπει να συνεκτιμηθεί εξάλλου, ότι στην προκειμένη διακήρυξη τίθεται σωρεία επιμέρους τεχνικών όρων, προδιαγραφών, κριτηρίων και εν γένει προβλέψεων, οι οποίες αφενός, αν μη τι άλλο, αποσκοπούν στη διασφάλιση τεχνικής επάρκειας και ικανότητας, αφετέρου, κατ' αποτέλεσμα περιορίζουν τον κύκλο των υποψηφίων αναδόχων. Και αυτό αιτιολογείται προφανώς ως εκ του αντικειμένου της σύμβασης, του οποίου η νόμιμη εκτέλεση ούτως ή άλλως απαιτεί τη συμμόρφωση με πλήθος ρυθμιστικά τιθέμενων προδιαγραφών, αδειοδοτήσεων και περιβαλλοντικών όρων, όπως αποτυπώνονται στο σύνολο του Παραρτήματος Ι και αναφέρονται στην κατοχή μιας σειράς αδειών, πιστοποιητικών, προτύπων ISO κλπ, ως και ενός συνόλου εξοπλισμού και μέσων που περιγράφονται αναλυτικά στο ως άνω Παράρτημα και συνιστούν κατά τον όρο 2.2.6 της διακήρυξης απαραίτητο στοιχείο για την απόδειξη της τεχνικής ικανότητας των υποψηφίων. Επομένως, υπό όλα τα ως άνω στοιχεία και δεδομένα δεν μπορεί βάσιμα να αιτιολογηθεί για ποιο λόγο, το στοιχείο της υπερδιετούς λειτουργίας της μονάδας είναι απαραίτητο για να εξασφαλίσει την, κατά τα ανωτέρω εντός πλαισίου διαγωνισμού με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή, ελάχιστη απαιτούμενη επάρκεια, ως να μην μπορεί να εξασφαλιστεί αυτή από όλα τα υπόλοιπα απαιτούμενα πιστοποιητικά, μέσα, εξοπλισμό, πρότυπα και άδειες.

12. Επειδή, για αυτούς τους λόγους, εξάλλου, τα όσα η αναθέτουσα επικαλείται στις Απόψεις της, σχετικώς, βλ. σελ. 2-3 αυτών, δεν μπορούν να αντικρούσουν τα ανωτέρω, καθώς είναι είτε αβάσιμα είτε μη σχετιζόμενα με το αντικείμενο της προκειμένης εκ του προσφεύγοντος προσβολής του επίμαχου όρου. Πρώτον, ο προσφεύγων δεν επικαλείται παρανομία της εν γένει απαίτησης για την οικεία έκθεση, αλλά την ειδικότερη απαίτηση να υπάρχει αυτή για τα 2 προηγούμενα έτη, άρα και να λειτουργεί η μονάδα επεξεργασίας επί 2 τουλάχιστον έτη. Δεύτερον, η ως άνω έκθεση δεν συνιστά αφενός πιστοποιητικό-πρότυπο διασφάλισης ποιότητας του άρ. 82 παρ. 2 (όπως αληθώς παραπέμπει ο οικείος ισχυρισμός των Απόψεων, σύμφωνα με το γράμμα τους, ήτοι στο άρ. 62 και όχι 60 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ) αφού δεν πιστοποιούν ποιότητα (όπως θα προέκυπτε αν ο προσβαλλόμενος όρος αφορούσε τα τυχόν ISO), αφετέρου δεν νοείται εκ των πραγμάτων «ισοδύναμο» στη συγκεκριμένη έκθεση και ιδίως στην υποχρέωση λειτουργίας της μονάδας επί 2 πλήρη έτη (ώστε να έχουν συνταχθεί ήδη 2 εκθέσεις). Τρίτον, το ζήτημα της διαβούλευσης δεν είναι εν προκειμένω σχετικό, αφού ούτως ή άλλως ο προσβαλλόμενος όρος δεν αφορά στην ουσία κάποια αληθή τεχνική προδιαγραφή, μέσο ή απαιτούμενο εξοπλισμό και διάρθρωση της παρεχόμενης υπηρεσίας, αλλά ένα κριτήριο εμπειρίας, που λειτουργεί προς αποκλεισμό κάθε υποψηφίου που επιθυμεί να διαθέτει νεοπαγή και πρόσφατη μονάδα επεξεργασίας. Τέταρτον, όπως και ανωτέρω στη σκ. 11, αναφέρθηκε, η υπερδιετής λειτουργία δεν συνιστά όντως αναγκαίο προσόν για την εκτέλεση του συμβατικού αντικειμένου, το οποίο εντός ενός διαγωνισμού με κριτήριο ανάθεσης τη χαμηλότερη τιμή, σκοπεί στην εξασφάλιση ελάχιστης απαιτούμενης ικανότητας, ώστε να επιλεγεί περαιτέρω ο ανάδοχος με τη φθηνότερη οικονομικά προσφορά.

13. Επειδή, εκτός των ανωτέρω, ο ως άνω προσβαλλόμενος όρος καθιερώνει πρόδηλα δυσμενή διάκριση, μη ισότιμη μεταχείριση και δη αποκλεισμό όχι απλώς μερίδας υποψηφίων αναδόχων εντός μιας αγοράς ήδη ιδιαίτερα περιορισμένης κατά τον αριθμό των αδειοδοτημένων ανταγωνιστών, αλλά ειδικότερα των νεοεισερχόμενων στο ειδικότερο αντικείμενο της επεξεργασίας ιατρικών αποβλήτων και δη όσων διαθέτουν πρόσφατες και νεοϊδρυθείσες μονάδες, ήτοι εκτέλεσαν πρόσφατη επένδυση για την είσοδό τους στον κλάδο.

Καθιερώνεται ούτως ένα σημαντικό επενδυτικό αντικίνητρο εντός μιας αγοράς με ήδη περιορισμένο ανταγωνισμό, αφού οι νεοπαγείς μονάδες αποκλείονται από την πρόσβαση σε δημόσια σύμβαση με νοσηλευτήριο και δη σύμβαση μεγάλου μεγέθους, μια κατ' εξοχήν πηγή εσόδων εντός του συγκεκριμένου κλάδου, μέσω όρου που, όχι απλώς θέτει σε σχετικώς μειονεκτική θέση δια κάποιου κριτηρίου αξιολόγησης, αλλά εξυπαρχής αποκλείει νεοεισερχόμενους. Πολλώ δε μάλλον, αυτά ισχύουν, δεδομένου ότι οι προσφάτως αδειοδοτηθείσες μονάδες, ελέγχθηκαν, προκειμένου να αδειοδοτηθούν, λίαν προσφάτως και κατόπιν έρευνας της αρμόδιας δημόσιας αρχής περί την εκ μέρους τους εκπλήρωση των οικείων εκ του νόμου τεχνικών προδιαγραφών, Προτύπων και τεχνικών-περιβαλλοντικών όρων, με αποτέλεσμα οι εκθέσεις επεξεργασίας, εκτός από ανέφικτες να προσκομισθούν είναι και περιττές. Επομένως, ο όρος αυτός παραβιάζει όχι μόνο τις πάγιες αρχές της ισότιμης μεταχείρισης, αναλογικότητας του τυχόν κριτηρίου ανάθεσης και απαραίτητης σύνδεσής του στον απολύτως αναγκαίο βαθμό με το αντικείμενο της σύμβασης, αλλά πρωτίστως την αρχή αποφυγής στρεβλώσεων επί του ανταγωνισμού και δη σε μια ανταγωνιστικά ευαίσθητη αγορά, χωρίς η οικεία στρέβλωση να είναι όλως αναγκαία και η ελάχιστη επαρκής για την εξυπηρέτηση του συμβατικού αντικειμένου. Ως εκ τούτου, ο ως άνω όρος τυγχάνει ακυρωτέος κατά το σκέλος του με το οποίο επιβάλλεται η οικεία υποχρέωση, εκτός των άλλων, και σε μονάδες που αδειοδοτήθηκαν εντός της τελευταίας διετίας και ως εκ τούτου αδυνατούν να προσκομίσουν εκθέσεις επεξεργασίας για τα τελευταία δύο έτη, καθώς η αναθέτουσα όσον αφορά μονάδες που αδειοδοτήθηκαν εντός του 2017 θα έπρεπε να αρκείται στις λοιπές άδειες και πιστοποιήσεις, ενώ όσον αφορά μονάδες που αδειοδοτήθηκαν εντός της πρόσφατης σε κάθε περίπτωση διετίας πλην του 2017, θα έπρεπε να αρκείται στην έκθεση επεξεργασίας του ενός πλήρους έτους για το οποίο μόνο λειτούργησαν ως και την υποβολή της προσφοράς τους.

14. Επειδή, όσον αφορά τον υπό 2.2.5.2 προσβαλλόμενο όρο της διακήρυξης, όπου επί ποινή αποκλεισμού θεσπίζεται υποχρέωση απόδειξης ελάχιστης καθαρής μετά φόρων κερδοφορίας κατά μέσο όρο για τις 3 τελευταίες χρήσεις, ύψους 110.000 ευρώ, γίνονται δεκτά τα εξής. Το άρ. 75 παρ. 3 εδ. α' Ν. 4412/2016 προβλέπει ότι *“Όσον αφορά την οικονομική και χρηματοοικονομική επάρκεια, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιβάλλουν απαιτήσεις που να διασφαλίζουν ότι οι οικονομικοί φορείς διαθέτουν την αναγκαία οικονομική και χρηματοδοτική ικανότητα για την εκτέλεση της σύμβασης. Για το σκοπό αυτόν, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν ειδικότερα από τους οικονομικούς φορείς, να έχουν έναν ορισμένο ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών, συμπεριλαμβανομένου ορισμένου ελάχιστου κύκλου εργασιών στον τομέα δραστηριοτήτων που καλύπτεται από τη σύμβαση. Επίσης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να απαιτούν από τους οικονομικούς φορείς να παρέχουν πληροφορίες σχετικά με τους ετήσιους λογαριασμούς, παρουσιάζοντας την αναλογία, ιδίως, στοιχείων ενεργητικού και παθητικού. Μπορούν επίσης να απαιτούν κατάλληλο επίπεδο ασφαλιστικής κάλυψης έναντι επαγγελματικών κινδύνων.”*. Κατά την αληθή δε έννοια του εδ. β' της ίδιας παραγράφου, που θεσπίζει για το κριτήριο κύκλου εργασιών ανώτατο όριο, ακριβώς επειδή αυτό το κριτήριο είναι το ευρύτερα χρησιμοποιούμενο, διαπλάθεται γενική αρχή κατά την οποία τα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας θα πρέπει να τηρούν τις βασικές αρχές που απορρέουν από το ενωσιακό δίκαιο, ιδίως της διαφάνειας, της ίσης μεταχείρισης και της αποφυγής κάθε είδους άμεσων ή έμμεσων διακρίσεων, ιδίως δε να σχεδιάζονται κατά τρόπο ώστε να μην

περιορίζεται δυσανάλογα η συμμετοχή οικονομικών φορέων, συμπεριλαμβανομένων των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), που έχουν τη δυνατότητα να αποτελέσουν αναδόχους που θα εκτελέσουν αποτελεσματικά την υπό ανάθεση σύμβαση (βλ. και Spyros Panagopoulos, "Strategic EU Public Procurement and Small and Medium Enterprises" σε C. Bovis (επεξ.), *Research Handbook on EU Public Procurement Law* (E. Elgar 2016), σελ. 277). Ομοίως κατά την παρ. 83 του Προοιμίου της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ προβλέπεται ότι *"Οι υπερβολικά αυστηρές απαιτήσεις όσον αφορά την οικονομική και χρηματοπιστωτική ικανότητα συχνά αποτελούν αδικαιολόγητο εμπόδιο στη συμμετοχή ΜΜΕ σε δημόσιες προμήθειες. Ενδεχόμενες τέτοιες απαιτήσεις θα πρέπει να είναι συναφείς και ανάλογες με το αντικείμενο της σύμβασης...."*. Επομένως, οι χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές απαιτήσεις δεν πρέπει να ορίζονται σε δυσανάλογα υψηλά επίπεδα, με αποτέλεσμα να αποκλείονται αυτόματα οικονομικοί φορείς, κατά τα λοιπά απόλυτα κατάλληλοι. Τα παραπάνω προκύπτουν και από το ότι η παραπάνω διάταξη του άρ. 75 παρ. 3 Ν. 4412/2016 θα πρέπει πάντα να εφαρμόζεται και να ερμηνεύεται, όπως και η αντίστοιχη του άρ. 75 παρ. 4 σύμφωνα με τη γενική ρήτρα των οριζόμενων στο άρ. 75 παρ. 1 Ν. 4412/2016. Εξάλλου, όπως έκρινε και το ΔΕΕ στην Απόφαση της 18^{ης} Οκτωβρίου 2012 στην υπόθεση C-218/11 *Édukönizig και Hochtief Construction* ECLI:EU:C:2012:643, σκ. 29, αναφερόμενα στα κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας: *«...το ελάχιστο επίπεδο ικανότητας πρέπει να συνδέεται και να τελεί σε αναλογία προς το αντικείμενο της συμβάσεως. Επομένως, πρώτον, από το στοιχείο ή από τα στοιχεία του ισολογισμού που επιλέγει η αναθέτουσα αρχή για να καθορίσει το ελάχιστο επίπεδο οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας πρέπει να μπορεί αντικειμενικά να προκύπτει η σχετική ικανότητα του οικονομικού φορέα και, δεύτερον, το κατώτατο όριο που έχει καθοριστεί πρέπει να είναι προσαρμοσμένο στη σημασία της οικείας συμβάσεως υπό την έννοια ότι πρέπει να αποτελεί μια αντικειμενική ένδειξη ως προς την ύπαρξη επαρκούς οικονομικής και χρηματοοικονομικής βάσεως για την καλή εκτέλεση της συμβάσεως, χωρίς ωστόσο να βαίνει πέραν αυτού που είναι αναγκαίο προς τον σκοπό αυτό.»* (βλ. και ΔΕΕ, Απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 1999, C-176/98 *Holst Italia*, σκ. 28 και Προτάσεις Γενικού Εισαγγελέα επί της ίδιας υπόθεσης, σκ. 26-28). Σημειωτέον δε, ότι η πρόσφατη νομοθετική ρύθμιση συνεπεία ενσωμάτωσης ενωσιακών κανόνων παρείχε στις αναθέτουσες μια ανοικτού τύπου και ευρεία διακριτική ευχέρεια διαμόρφωσης των κριτηρίων επιλογής (βλ. και ΔΕΕ, C-218/11 *Édukönizig και Hochtief Construction*, σκ. 28) με εκ μέρους τους επιλογή και σύνθεση από μια ποικιλία χρηματοοικονομικών μέσων και δεικτών, ώστε να μπορούν να προσαρμόσουν και να εξατομικεύσουν τις απαιτήσεις που θέτουν στα μέτρα του αντικειμένου της ανά περίπτωση σύμβασης και των ειδικών κινδύνων, συνθηκών και παραμέτρων που δύνανται να τη διέπουν. Τούτο όμως δεν σημαίνει ότι παρασχέθηκε μια ελευθερία στις αναθέτουσες να επιστρατεύουν άνευ ετέρου όλα τα τα απαριθμούμενα στο Παράρτημα XII του Προσαρτήματος Α' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ αποδεικτικά μέσα και να σωρεύουν ένα σύνολο αυστηρών χρηματοοικονομικών απαιτήσεων και να εξαντλούν κάθε διαθέσιμο προς επιλογή χρηματοοικονομικό δείκτη, ώστε να περιορίζεται υπέρμετρα ο κύκλος των υποψηφίων αναδόχων.

15. Επειδή, ναι μεν τα όσα αναφέρει η αναθέτουσα στις Απόψεις της (σελ. 2) περί του περιεχομένου του άρ. 75 παρ. 3 Ν. 4412/2016, του Παραρτήματος XII, Μέρος Ι περ. γ' του Προσαρτήματος Α' του ιδίου Νόμου ως και της σχετικής, οπωσδήποτε ερμηνευτικού και όχι

κανονιστικού χαρακτήρα, Κατευθυντήριας Οδηγίας 13 της Ε.Α.Α.ΔΗ.ΣΥ. ισχύουν. Πλην όμως, όλα τα σχετικώς αναφερόμενα, ως και οι ως άνω διατάξεις που επικαλείται η αναθέτουσα αφορούν την τυχόν απαίτηση περί ελάχιστου κύκλου εργασιών και όχι περί ελάχιστης και δη καθαρής μετά φόρων κερδοφορίας και συνεπώς προβάλλονται αβάσιμα εν προκειμένω ως μη σχετικά με το αντικείμενο που προσβάλλει ο Προσφεύγων και ως ερειδόμενα επί εσφαλμένης προϋπόθεσης. Περαιτέρω, η αναθέτουσα επικαλείται ότι ο ως άνω επί ποινή αποκλεισμού όρος-κριτήριο επιλογής τέθηκε ώστε να εξασφαλιστεί πως ο τυχόν ανάδοχος θα έχει επαρκή οικονομικά μέσα για την εκτέλεση της σύμβασης και την ανταπόκρισή του στις αναλαμβανόμενες εξ αυτής δεσμεύσεις, υποχρεώσεις έως και πιθανές νομικές ευθύνες λόγω παράβασης ενδοσυμβατικών υποχρεώσεων ή περιβαλλοντικές παραβάσεις. Όμως, πέραν του παραπάνω προσβαλλόμενου όρου, η διακήρυξη θεσπίζει ταυτόχρονα και συντρεχόντως στην παρ. 2.2.5 άλλα δύο ακόμη όρους περί εξασφάλισης της δυνατότητας του αναδόχου να ανταποκριθεί στις οικονομικές του υποχρεώσεις εκ της συμβάσεως και συγκεκριμένα ζητά υποχρεωτικά και επομένως επί ποινή αποκλεισμού, κατά την παρ. 2.2.5.1 ο υποψήφιος ανάδοχος να αποδεικνύει με κατάλληλες τραπεζικές βεβαιώσεις, πιστοληπτική ικανότητα ποσού διπλάσιου της μετά ΦΠΑ εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, ήτοι 660.000 ευρώ, και μάλιστα επιπλέον των όποιων ποσών συγκροτήσουν τις απαιτούμενες εκ της διακήρυξης εγγυητικές, κατά τη δε παρ. 2.2.5.3 ελάχιστο ετήσιο κύκλο εργασιών κατά μέσο όρο για τις τρεις τελευταίες χρήσεις ίσο με τη μετά ΦΠΑ εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, ήτοι ύψους 330.000 ευρώ. Οι όροι αυτοί δεν προσβάλλονται εξάλλου από τον Προσφεύγοντα ούτε τίθενται ως εναλλακτικά του προσβαλλόμενου κριτήρια επιλογής, η πλήρωση των οποίων απαλλάσσει τον μετέχοντα από την πλήρωση και του προσβαλλόμενου όρου. Επομένως, εξεταστέα εν προκειμένω είναι η νομιμότητα του όρου περί ελάχιστου μέσου όρου μετά φόρων κερδοφορίας των τελευταίων 3 χρήσεων, επιπλέον και συνδυαστικά με την ύπαρξη των άλλων δύο συντρεχόντων κριτηρίων οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας περί της έχουσας εκτιμώμενη μετά ΦΠΑ αξία 330.000 ευρώ, διακηρυσσόμενης σύμβασης. Δεδομένου ότι η απόκτηση τραπεζικών βεβαιώσεων πιστοληπτικής ικανότητας, ιδίως κατά τον τρέχοντα χρόνο και τις συνθήκες της αγοράς κατά κανόνα εξαρτάται από την τήρηση τραπεζικών καταθέσεων στο εκδίδον αυτές πιστωτικό ίδρυμα, ύψους που καλύπτει σε μεγάλο ποσοστό ή ανά περίπτωση ακόμη ισούται με το ύψος του ποσού περί του οποίου λαμβάνει χώρα η πιστοποίηση και σε κάθε περίπτωση προϋποθέτει τακτική και χρόνια αξιόπιστη συνεργασία με το πιστωτικό ίδρυμα, ορθή και έγκαιρη εξυπηρέτηση των όποιων υποχρεώσεων του υπέρ ου προσώπου και οπωσδήποτε αποδεδειγμένη φερεγγυότητα, καθώς το πιστωτικό ίδρυμα δια της χορήγησης της οικείας βεβαίωσης εκφράζει ότι θα δύνατο να χορηγήσει πίστωση στο υπέρ ου η βεβαίωση πρόσωπο ως και το ποσό της βεβαίωσης. Ο σκοπός εξάλλου της απαίτησης τέτοιας βεβαίωσης είναι η εκ μέρους της αναθέτουσας εξασφάλιση ότι ο ανάδοχος θα μπορεί να αντλήσει αυτή τη χρηματοδότηση για να καλύψει τις τυχόν ενδοσυμβατικές υποχρεώσεις του.

16. Επειδή, τα ως άνω ασκούν ιδιαίτερη επιρροή επί του ζητήματος νομιμότητας του περί κερδοφορίας προσβαλλόμενου κριτηρίου επιλογής, διότι παρά τον αμφισβητούμενο χαρακτήρα της υποχρέωσης βεβαίωσης πιστοληπτικής ικανότητας περί συγκεκριμένο ποσό ως γνήσιου κριτηρίου επιλογής κατά την έννοια του νυν άρ. 58 παρ. 1 περ. β' της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ (βλ. και Προτάσεις Γεν. Εισαγγελέα της 21 Μαρτίου 2017 σε C-76/16 *Ingsteel* και

Metrostav ECLI:EU:C:2017:226, σκ. 49, επί καθεστώτος Οδηγίας 2004/18/E, με τις οποίες τέτοιοι όροι κρίνονται ως κριτήρια επιλογής και αντίθετες απόψεις της Επιτροπής που θεωρούν αυτούς ως όρους εκτέλεσης της σύμβασης με επίκληση συνδυαστικής εφαρμογής των οικείων κανόνων μετ' αυτών περί κριτηρίων οικονομικής επάρκειας), διότι σε κάθε περίπτωση τέτοια υποχρέωση πρώτον αναφέρεται στην ικανότητα του αναδόχου να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις του, άρα ο σκοπός του ταυτίζεται και καλύπτει αυτόν των κριτηρίων επιλογής, δεύτερον πρέπει ο υποψήφιος να ανταποκρίνεται σε αυτόν κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς του και η συμμόρφωσή του κρίνεται ήδη κατά την επιλογή αναδόχου και όχι σε τυχόν μεταγενέστερο στάδιο και τρίτον δύναται να καταστήσει συνολικά και σε συνδυασμό με αυτοτελή περαιτέρω κριτήρια επιλογής περί οικονομικής επάρκειας, το εν γένει καθεστώς ανάθεσης ιδιαίτερα περιοριστικό του ανταγωνισμού, επαχθές και δυσανάλογο ως προς τον επιδιωκόμενο σκοπό εξασφάλισης της αναθέτουσας αρχής. Επομένως, η ύπαρξη τέτοιας υποχρέωσης βεβαίωσης πιστοληπτικής ικανότητας, ανεξαρτήτως της δικής της ανά περίπτωση νομιμότητας, ως και του ειδικότερου καθεστώτος και των όρων που τη διέπουν, επηρεάζει τη νομιμότητα των όποιων άλλων όρων της διακήρυξης, που τίθενται με τον χαρακτήρα κριτηρίου επιλογής περί οικονομικής επάρκειας, η συμμόρφωση των οποίων με τις ενωσιακές και εθνικές αρχές περί των διαδικασιών ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων θα πρέπει να εκτιμάται υπό το πρίσμα του ευρύτερου συνόλου συνδυαστικών υποχρεώσεων που επιβάλλονται στον υποψήφιο ανάδοχο κατά το στάδιο επιλογής. Ομοίως, η αυτοτελής νομιμότητα τυχόν μεμονωμένα προσβαλλόμενου κριτηρίου επιλογής θα πρέπει να εξετάζεται σε συνδυασμό και λαμβάνοντας υπόψη τα υπόλοιπα υπάρχοντα σωρευτικά κριτήρια με το ίδιο αντικείμενο και σκοπό, αφού το αντικείμενο του ελέγχου είναι η σύνδεση και αναλογικότητα ως προς το αντικείμενο της σύμβασης, αντικείμενο το οποίο καλύπτεται συγχρόνως και από τους υπόλοιπους μη προσβαλλόμενους όρους. Συνεπώς, η αναλογικότητα του προσβαλλόμενου όρου κρίνεται σε συνάρτηση με την επάρκεια του πλαισίου των λοιπών μη προσβαλλόμενων κριτηρίων επιλογής για την εξασφάλιση των συμφερόντων της αναθέτουσας ως προς το προκείμενο αντικείμενο της σύμβασης. Εξάλλου, κάθε μεμονωμένο κριτήριο επιλογής ή όρος της σύμβασης δεν τελούν σε νομική αυθυπαρξία και απομόνωση, αλλά συνιστούν κανονιστικού χαρακτήρα διάταξη που συνυπάρχει μετά άλλων αντίστοιχων, εντός του κανονιστικού πλαισίου κάθε Διακήρυξης και επομένως θα πρέπει η επιμέρους νομιμότητα της και η απόκρισή της στον κατά νόμο σκοπό της και στις εν γένει αρχές που διέπουν την αποστολή της, να κρίνεται κατόπιν συστηματικής ερμηνείας του υπόλοιπου πλαισίου. Κατ' αποτέλεσμα, εφόσον τα λοιπά κριτήρια επιλογής, αλλά και εν γένει όροι (όπως επί παραδείγματι οι εγγυητικές καλής εκτέλεσης, οι όροι τμηματικής πληρωμής κ.ο.κ.) που αποσκοπούν στη διασφάλιση κάλυψης εκ μέρους του αναδόχου των οικονομικών του υποχρεώσεων, παρίστανται ως κατάλληλα και επαρκή, ο επιπλέον αυτών σωρευτικά τιθέμενος προσβαλλόμενος όρος, δεν δικαιολογείται ως σχετιζόμενος και ανάλογος με το αντικείμενο της σύμβασης και περιορίζει τον ανταγωνισμό άνευ αντικειμενικής δικαιολόγησης.

17. Επειδή, ως εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι ο παραπάνω, μη προσβαλλόμενος και αποδεκτός από τον Προσφεύγοντα όρος, συνιστά, δεδομένου και του απαιτούμενου ποσού προς βεβαίωση, μια απαίτηση που ούτως ή άλλως θα ήταν αδύνατο να ικανοποιηθεί από έναν οικονομικά ανίσχυρο, πόσο μάλλον αφερέγγυο ή χωρίς σοβαρή παρουσία στην αγορά και

ιδίως χωρίς ιδιαίτερα αξιόπιστο πιστωτικό ιστορικό, φορέα. Αναφερόμενο εξάλλου στο διπλάσιο της μετά ΦΠΑ εκτιμώμενης αξίας της σύμβασης, το παραπάνω κριτήριο παρίσταται και μόνο του, άνευ ανάγκης συνδρομής πρόσθετων υποχρεωτικών κριτηρίων, ως ιδιαίτερα άυστηρο και μη σύνηθες και οπωσδήποτε επαρκέστατο για την κάλυψη κάθε είδους ενδοσυμβατικής ή αδικοπρακτικής ευθύνης που δύναται να προκύψει συνεπεία της ανάθεσης του συγκεκριμένου αντικειμένου, χωρίς η αναθέτουσα να επικαλείται οιοσδήποτε ειδικές συνθήκες ή ιδιάζοντες κινδύνους που δύναται να οδηγήσουν σε απαιτήσεις κατά του αναδόχου που θα ανέλθουν σε έως και δύο φορές την εκτιμώμενη αξία, η οποία συνιστά και το ανώτατο ύψος στο οποίο δύναται να ανέλθει το οικονομικό αντικείμενο της σύμβασης. Λαμβανομένου δε υπόψη, ότι η σύμβαση δεν θα είναι τυχόν πολυετής και ιδιαίτερα μακροχρόνια, αλλά θα έχει διάρκεια καταρχήν 1 έτους με μονομερές δικαίωμα δωδεκάμηνης παράτασης κατ' άρ. 6.2 της Διακήρυξης, το ως άνω κριτήριο καθίσταται ακόμη επαρκέστερο και αυστηρό. Επιπλέον του κριτηρίου αυτού, το πρόσθετο κριτήριο του μέσου ετήσιου κύκλου επί τις 3 τελευταίες συνεχόμενες χρήσεις, ο οποίος θα πρέπει να είναι ίσος με την εκτιμώμενη συμβατική αξία, εξασφαλίζει περαιτέρω, ότι ο ανάδοχος εκτός από αξιόπιστο πιστωτικό ιστορικό και υψηλά στοιχεία ενεργητικού και δη ως διαθέσιμα (στοιχεία που εξασφαλίζονται από τις βεβαιώσεις πιστοληπτικής ικανότητας), έχει και επαρκή πρόσφατο κύκλο εργασιών, άρα και τακτική ανακύκλωση των διαθεσίμων του. Τούτο δε παρότι όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, δεδομένου του περιεχομένου του όρου 2.2.5.1., και αυτός ακόμα ο μη προσβληθείς και αποδεκτός από τον Προσφεύγοντα, όρος 2.2.5.3 παρίσταται ως περιττός για την ανάγκη εξασφάλισης χρηματοοικονομικής επάρκειας περί την εκτέλεση της σύμβασης. Επομένως, δεν προκύπτει κάποιος λόγος για τον οποίο οι καταρχήν εύλογες απαιτήσεις της αναθέτουσας για διασφάλιση της οικονομικής/χρηματοοικονομικής επάρκειας, όπως εκφράζονται από τα αυτοτελή και αναγκαστικής εκπλήρωσης κριτήρια επιλογής των παρ. 2.2.5.1 περί πιστοληπτικής ικανότητας και 2.2.5.3 περί μέσου ετήσιου κύκλου εργασιών, δεν ικανοποιούνται πλήρως από τα δύο αυτά κριτήρια και δη δια της συνδυαστικής τους εκπλήρωσης από τον υποψήφιο ανάδοχο, αλλά προϋποθέτουν και πλήρωση επιπλέον εν γένει κριτηρίου μέσης μετά φόρων κερδοφορίας. Και μάλιστα τούτο, ανεξαρτήτως του ειδικότερου ύψους του προσβαλλόμενου κριτηρίου περί κερδοφορίας, το οποίο επίσης καθορίζεται σε σχετικώς υψηλό ποσό σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης ήτοι στο 1/3 της εκτιμώμενης αξίας αυτής. Πρέπει εξάλλου να ληφθεί υπόψη, ότι παρότι οι υποψήφιοι ανάδοχοι θα πρέπει να πληρούν σε κάθε περίπτωση τα ως άνω τρία σωρευτικά και αυτοτελή κριτήρια, η αναθέτουσα έχει το δικαίωμα, κατά το άρ. 1.3 της διακήρυξης να κατακυρώσει κατ' άρ. 4.5 της διακήρυξης ποσότητα από 15% μεγαλύτερη έως και 50% μικρότερη της προϋπολογισθείσας. Και ναι μεν τα ως άνω κριτήρια 2.2.5.1 και 2.2.5.3 και μόνο τους παρίστανται ως υπερεπαρκή σε περίπτωση επιλογής από την αναθέτουσα της μέγιστης αύξησης του οικονομικού αντικειμένου της σύμβασης, ήτοι 709.500 ευρώ μετά ΦΠΑ (330.000 η βασική εκτιμώμενη, 330.000 η μέγιστη δωδεκάμηνη παράταση και 49.500 η μέγιστη αύξηση του οικονομικού αντικειμένου), πλην όμως θα αποβούν απαγορευτικά και ιδιαίτερα επαχθή σε περίπτωση κατα την οποία επιλεγεί η κατακύρωση του 50% του φυσικού αντικειμένου, ήτοι οικονομικού αντικειμένου με μέγιστη αξία τις 165.000 ευρώ. Εξάλλου, η αναθέτουσα σύμφωνα με το άρ. 4.6.δ της διακήρυξης διατηρεί το δικαίωμα μονομερούς καταγγελίας της σύμβασης εάν ολοκληρωθεί αντίστοιχος διαγωνισμός από το Πρόγραμμα Προμηθειών ή άλλη

διαδικασία που θα διενεργήσει το Νοσοκομείο, η πληρωμή θα λαμβάνει χώρα ανά μήνα με υπογραφή βεβαίωσης τμηματικής καλής εκτέλεσης και άνευ προκαταβολής σύμφωνα με το άρ. 5.1 της διακήρυξης, ενώ ο ανάδοχος θα πρέπει να καταθέσει επιπλέον και εγγυητική καλή εκτέλεσης ύψους 5% επί της καθαρής αξίας της σύμβασης σύμφωνα με το άρ. 4.1 της διακήρυξης, η οποία εγγυητική θα αυξηθεί αναλόγως αν λάβει χώρα παράταση ή αύξηση του φυσικού αντικείμενου κατ' άρ. 4.5 της διακήρυξης και θα καταπέσει σε περίπτωση παράβασης των συμβατικών όρων και επομένως έχει συντρέχοντα διασφαλιστικό χαρακτήρα με το κριτήριο επιλογής περί πιστοληπτικής ικανότητας του άρ. 2.2.5.1. Σημειωτέον, ότι από τα διαθέσιμα στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ. δημόσια στοιχεία με τον ίδιο αντικείμενο έχουν μεταξύ άλλων διακηρυχθεί και συμβασιοποιηθεί α. ο δημοσιευθείς στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ με συστημικό α/α 15917/17.9.2015 με Διακήρυξη 2ΕΠ/ 4/2014 Διαγωνισμός του ΓΝΘ «Γ. Γεννηματάς-Ο Άγιος Δημήτριος» προϋπολογισμού ετήσιας δαπάνης 1.213.695,69 ευρώ μετά ΦΠΑ και δικαίωμα παράτασης έως και για ένα έτος και β. ο δημοσιευθείς στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ με συστημικό α/α 23458/22.4.2016 με Διακήρυξη 19/2016 Διαγωνισμός του Ε.Α.Ν. Πειραιώς «ΜΕΤΑΞΑ» προϋπολογισμού μετά ΦΠΑ 261.690 ευρώ για ένα έτος και δικαίωμα παράτασης για ένα ακόμη έτος, γ. ο δημοσιευθείς στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ με συστημικό α/α 43101 και αποσταλείς για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 20-7-2017 με Διακήρυξη 20/2017 Διαγωνισμός του Ασκληπιείου Βούλας με διάρκεια ένα έτος και παράταση έως ενός έτους με προϋπολογισμό ετήσιο 394.893,64 ευρώ μετά ΦΠΑ, δ. ο δημοσιευθείς στο Ε.Σ.Η.Δ.Η.Σ με συστημικό α/α 43536 και αποσταλείς για δημοσίευση στην ΕΕΕΕ την 11-7-2017 με Διακήρυξη 31/2017 Διαγωνισμός του ΓΝ Παιδών Αγία Σοφία με διάρκεια ένα έτος και παράταση έως ενός έτους με προϋπολογισμό ετήσιο 504.471,54 ευρώ χωρίς ΦΠΑ, ε. ο δημοσιευθείς στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ. με Μοναδικό ΑΔΑΜ 17PROC001848804 με Διακήρυξη 18/2017 Διαγωνισμός του ΓΝ Δράμας με προϋπολογισμό 55.800 ευρώ με ΦΠΑ, στ. ο με Διακήρυξη 4897/2017 Διαγωνισμός του ΓΝ Έβρου με διάρκεια ένα έτος και προϋπολογισμό ετήσιο 50.592,00 ευρώ με ΦΠΑ. Σε καμία όμως από τις ως άνω δύο περιπτώσεις διακηρύξεων που συνιστούν πρόσφατα συγκριτικά στοιχεία, στη δε πρώτη ως άνω περίπτωση με πολύ μεγαλύτερο οικονομικό αντικείμενο από την προκείμενη διαγωνιστική διαδικασία, δεν τέθηκαν τέτοιας αυστηρότητας κριτήρια επιλογής περί την οικονομική επάρκεια, γεγονός που καθιστά αμφίβολο αν το αντικείμενο της συγκεκριμένης σύμβασης συνεπάγεται τόσο έντονους και ιδιάζοντες χρηματοοικονομικούς κινδύνους, ώστε να απαιτούνται τόσο αυστηρά κριτήρια χρηματοοικονομικής επάρκειας, δεδομένου εξάλλου ότι ουδέν σχετικό η αναθέτουσα προβάλλει πόσο μάλλον αποδεικνύει. Επιπλέον, πρέπει να σημειωθεί ότι ακόμη και αυτοτελώς το κριτήριο του ελάχιστου ύψους μέσου καθαρού μετά φόρων κέρδους δεν συνιστά ασφαλή γνώμονα για την κρίση περί της οικονομικής υγείας ενός αναδόχου, καθώς το καθαρό μετά φόρων κέρδος επηρεάζεται από στοιχεία όπως η μεταφορά υπολοίπου από παλαιές χρήσεις, η μεταφορά κερδών εις νέον, τυχόν ανόργανα και άσχετα με το αντικείμενο της σύμβασης έσοδα και έξοδα, διανομή κερδών ως έξοδα διοίκησης και διάθεσης, ήτοι στοιχεία μη σχετικά με την τυχόν αποδοτική λειτουργία της επιχείρησης και τη θέση της στην αγορά, ενώ δεν λαμβάνει υπόψη του την απουσία ζημιολόγων χρήσεων αλλά μπορεί να πληρωθεί με την ύπαρξη μιας και μόνο ιδιαίτερα κερδοφόρας χρήσης, ακόμα και αν η κερδοφορία αυτή ήταν αποτέλεσμα άσχετων με την εκμετάλλευση έκτακτων εσόδων.

18. Επειδή, κατά τα παραπάνω, ο προσβαλλόμενος όρος 2.2.5.2 της Διακήρυξης δεν δικαιολογείται, όχι απλώς κατά το ειδικότερο ύψος στο οποίο ορίζει την ελάχιστη κερδοφορία, αλλά συνολικά, κατ' άρ. 75 παρ. 1 Ν. 4412/2016. Τούτο, αφού η εν γένει ύπαρξή του, δεδομένης της κατά τα ως άνω σωρευτικής συνδρομής των υποχρεωτικών όρων 2.2.5.1 και 2.2.5.3 της διακήρυξης, οι οποίοι συνδυαστικά μεταξύ τους, αλλά και το υπόλοιπο πλαίσιο της διακήρυξης, κρίνονται ως επαρκείς για την εξασφάλιση της ανταπόκρισης του όποιου αναδόχου στις όποιες υποχρεώσεις του, υπερβαίνει το αναγκαίο και απαραίτητο μέτρο κριτηρίων επιλογής και υπερακοντίζει τον σκοπό θέσπισης τέτοιων κριτηρίων ως και την ανάγκη διασφάλισης των συμφερόντων της αναθέτουσας που σχετίζονται με τη σύμβαση. Τελεί δε σε πλήρη δυσαναλογία με το αντικείμενο αυτής και την οικονομική της σημασία, επομένως περιορίζει υπέρμετρα τον ανταγωνισμό άνευ αντικειμενικής δικαιολόγησης, αποκλείοντας οικονομικούς φορείς που με την εκ μέρους τους εκπλήρωση των ως άνω δύο υπόλοιπων όρων ταυτόσημου αντικειμένου με αυτό του προσβαλλόμενου όρου, θα ήταν πλήρως κατάλληλοι και επαρκείς χρηματοοικονομικά για την ανάληψη της σύμβασης. Συνεπώς, ο προσβαλλόμενος όρος 2.2.5.2 είναι όλω ακυρωτέος, υπό την έννοια μάλιστα ότι ακόμη και τυχόν τροποποίησή του επί το έλαττον, η οποία δηλαδή θα μείωνε το απαιτούμενο ελάχιστο όριο κερδοφορίας ή θα το αντικαθιστούσε με άλλο λιγότερο αυστηρό κριτήριο (όπως πχ μεικτή κερδοφορία ή οποιονδήποτε άλλο χρηματοοικονομικό δείκτη), θα τύγχανε ομοίως μη νόμιμη, δεδομένου ότι ο διασφαλιστικός σκοπός επιτυγχάνεται ούτως ή άλλως από τους νυν υπάρχοντες μη προσβαλλόμενους όρους της διακήρυξης, άρα κάθε επιπλέον κριτήριο επιλογής περί την οικονομική επάρκεια θα τυγχάνει ομοίως δυσανάλογο και υπερβαίνον το μέτρο του απαραίτητου και σχετικού (βλ. παραπάνω σχετική ενωσιακή νομολογία) ως προς το αντικείμενο της επίδικης διακήρυξης.

19. Επειδή, όσον αφορά τον τέταρτο προσβαλλόμενο όρο περί υποχρέωσης υποβολής του ΕΕΕΣ σε ψηφιακά υπογεγραμμένο αρχείο μορφοτύπου xml, προκύπτουν τα εξής. Κατά την ΥΑ 56902/215 (ΦΕΚ Β' 1924/02.06.2017) "Τεχνικές λεπτομέρειες και διαδικασίες λειτουργίας του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)" προβλέπεται μεταξύ άλλων ότι: "1.2.1 Τα στοιχεία και δικαιολογητικά που περιλαμβάνονται στον (υπο)φάκελο με την ένδειξη «Δικαιολογητικά Συμμετοχής - Τεχνική Προσφορά» υποβάλλονται από αυτόν ηλεκτρονικά σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF) και εφόσον έχουν συνταχθεί/ παραχθεί από τον ίδιο, φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, χωρίς να απαιτείται θεώρηση γνησίου της υπογραφής... 1.2.1.2 Δεν προσκομίζονται σε έντυπη μορφή στοιχεία και δικαιολογητικά τα οποία φέρουν εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8, τα ΦΕΚ, τα τεχνικά φυλλάδια και όσα στοιχεία και δικαιολογητικά προβλέπεται από το ν. 4250/2014 ότι οι φορείς υποχρεούνται να αποδέχονται αντίγραφα των πρωτοτύπων... 1.2.1.4 Οι οικονομικοί φορείς δύνανται να προετοιμάζουν μέσω των λειτουργιών του Συστήματος το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) ή/και το Τυποποιημένο Έντυπο Υπεύθυνης Δήλωσης (ΤΕΥΔ) του διαγωνισμού και να καθορίζουν τα σχετικά κριτήρια αποκλεισμού και επιλογής. ... Έως την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της προαναφερόμενης λειτουργικότητας σύνταξης των ΕΕΕΣ και ΤΕΥΔ μέσω του Συστήματος, η προετοιμασία των εν λόγω εγγράφων δύναται να γίνεται, για μεν

το ΕΕΕΣ μέσω της υπηρεσίας eESPD της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και για δε το ΤΕΥΔ βάσει του τυποποιημένου ηλεκτρονικού εντύπου που εκδίδεται από την ΕΑΑΔΗΣΥ. 1.2.2. Ο οικονομικός φορέας συντάσσει την τεχνική και οικονομική του προσφορά συμπληρώνοντας την αντίστοιχη ειδική ηλεκτρονική φόρμα του Συστήματος και επισυνάπτοντας στον ηλεκτρονικό χώρο «Συνημμένων Ηλεκτρονικής Προσφοράς» και στον κατά περίπτωση (υπο)φάκελο όλα τα στοιχεία της προσφοράς του σε μορφή αρχείου Portable Document Format(PDF). Στην συνέχεια, ο οικονομικός φορέας παράγει από το Σύστημα τα ηλεκτρονικά αρχεία (εκτυπώσεις της Τεχνικής Προσφοράς Προμηθευτή και της Οικονομικής Προσφοράς Προμηθευτή σε μορφή αρχείου Portable Document Format (PDF)), τα οποία υπογράφονται με εγκεκριμένη προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή ή προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή με χρήση εγκεκριμένων πιστοποιητικών σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 8 και επισυνάπτονται στους αντίστοιχους (υπο)φακέλους της προσφοράς από τον οικονομικό φορέα. Κατά την συστημική υποβολή της προσφοράς το Σύστημα πραγματοποιεί αυτοματοποιημένους ελέγχους επιβεβαίωσης της ηλεκτρονικής προσφοράς σε σχέση με τα παραχθέντα ηλεκτρονικά αρχεία (Τεχνική και Οικονομική Προσφορά) και εφόσον οι έλεγχοι αυτοί αποβούν επιτυχείς η προσφορά υποβάλλεται στο Σύστημα. Διαφορετικά, η προσφορά δεν υποβάλλεται και το Σύστημα ενημερώνει τον οικονομικό φορέα με σχετικό μήνυμα σφάλματος στη διεπαφή του χρήστη του οικονομικού φορέα, προκειμένου ο τελευταίος να προβεί στις σχετικές ενέργειες διόρθωσης.

1.2.2.1 Εφόσον οι τεχνικές προδιαγραφές και οι οικονομικοί όροι δεν έχουν αποτυπωθεί στο σύνολό τους στις ειδικές ηλεκτρονικές φόρμες του Συστήματος, ο οικονομικός φορέας επισυνάπτει ψηφιακά υπογεγραμμένα τα σχετικά ηλεκτρονικά αρχεία σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε διακήρυξης (ιδίως τεχνική και οικονομική προσφορά).” Το δε Φυλλάδιο Συχνών Ερωτήσεων του ΕΕΕΣ στο ερώτημα 14 περί υπογραφής του απαντά «Αν ο αγοραστής το ζητήσει, το eΕΕΕΣ πρέπει να είναι υπογεγραμμένο. Στην περίπτωση αυτή, η συμμετέχουσα εταιρεία πρέπει πρώτα να τηλεφορτώσει το αρχείο XML και στη συνέχεια να χρησιμοποιήσει το εργαλείο ηλεκτρονικής υπογραφής που διαθέτει για να το υπογράψει. Αν αυτό δεν είναι δυνατό, το ΕΕΕΣ θα πρέπει να εκτυπώνεται ως PDF και να υπογράφεται με το χέρι». Εκ των ως άνω προκύπτει ότι όποτε σε ηλεκτρονικό διαγωνισμό απαιτείται υπογεγραμμένο έγγραφο, αυτό πρέπει να υπογραφεί ψηφιακά επί αρχείου PDF. Κατά την ως άνω ΥΑ εξάλλου, που αδιακρίτως αναφέρεται σε στοιχεία και έγγραφα τεχνικής προσφοράς και δικαιολογητικών, σε διάταξη που αναφέρεται και στο ΕΕΕΣ μεταξύ άλλων, ο τύπος της σύνταξης των οικείων εγγράφων είναι σε PDF μετά ψηφιακής υπογραφής. Όσον αφορά την παραπάνω σημείωση στο Φυλλάδιο Συχνών Ερωτήσεων του ΕΕΕΣ, αφενός δεν μπορεί να οδηγεί σε ειδικότερες και ιδίως επί ποινή απαραδέκτου της προσφοράς υποχρεώσεις πέραν της ως άνω Υ.Α., αφετέρου έχει διευκρινιστικό και επεξηγηματικό χαρακτήρα και λειτουργεί ως βοηθητικό των χρηστών έγγραφο, επομένως δεν είναι δυνατόν να επιβληθεί στους μετέχοντες στον διαγωνισμό βάσει αυτής όρος που δύναται να αποκλείσει την προσφορά του. Περαιτέρω, ακόμη και κατά το παραπάνω Φυλλάδιο, το οποίο απευθύνεται σε αναδόχους κάθε κράτους-μέλους της Ε.Ε., όπου τυχόν δεν προβλέπεται η ηλεκτρονικοποίηση των διαγωνισμών, παρέχεται ευχέρεια στον υποψήφιο, αν δεν δύναται να υπογράψει ψηφιακά το αρχείο .xml να υποβάλει αυτό σε αρχείο .pdf με χειρόγραφη υπογραφή. Τούτο σημαίνει, δεδομένου ότι κατά το εθνικό δίκαιο της Ελληνικής Δημοκρατίας στους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς η μόνη αποδεκτή υπογραφή είναι η ψηφιακή, ότι για την ταυτότητα του λόγου και αναλογικώς, θα πρέπει να γίνεται

δεκτή η υποβολή σε αρχείο .pdf με ψηφιακή υπογραφή. Εξάλλου, και η ίδια η αναθέτουσα αναφέρει στις Απόψεις της, σελ. 3 αυτών, ότι όπως αναφέρει και η διακήρυξη “*Η Επιτροπή Διενέργειας του Διαγωνισμού, αξιολογεί το ΕΕΕΣ είτε με τη χρήση του αρχείου .pdf είτε με την τηλεφόρτωση του αρχείου .xml στην ιστοσελίδα που το δημιούργησε...*”, αναφορά που παραπέμπει στο ότι η αναθέτουσα δύναται να αναγνώσει-αξιολογήσει το ΕΕΕΣ είτε σε μορφότυπο .xml είτε σε μορφότυπο .pdf και επιφυλάσσει στον εαυτό της τέτοια ευχέρεια. Εφόσον όμως υπάρχει τέτοια ευχέρεια της αναθέτουσας, και ασχέτως αν όντως η θέση ψηφιακής υπογραφής επί αρχείου .xml απαιτεί, όπως επικαλείται ο προσφεύγων ειδικό λογισμικό και υλικό Η/Υ, δεν δικαιολογείται η θέσπιση υποχρέωσης των υποψηφίων να υποβάλουν το ΕΕΕΣ σε αμφοτέρους σωρευτικά τους μορφότυπους και τέτοια υποχρέωση είναι δυσανάλογη και υπερβαίνει τον επιδιωκόμενο σκοπό, αφού θα αρκούσε για την επίτευξή του η θέσπιση διαζευκτικής ευχέρειας στον ανάδοχο να υποβάλει το ΕΕΕΣ σε έναν από τους δύο μορφοτύπους, στους οποίους η αναθέτουσα δύναται να αξιολογήσει το έγγραφο. Σε κάθε περίπτωση και ενόψει της περαιτέρω συνέχισης του διαγωνισμού, υπενθυμίζεται στα διάδικα μέρη, ότι ζήτημα όπως ο μορφότυπος του αρχείου στο οποίο ενσωματώνεται το ΕΕΕΣ είναι όλως τυπικό και οιαδήποτε απόκλιση από τα οριζόμενα σχετικά στη διακήρυξη δεν δύναται παρά να συνιστά επουσιώδη έλλειψη, η οποία επουδενί δεν μπορεί να δικαιολογήσει από μόνη της απόρριψη προσφοράς, εφόσον σε οποιαδήποτε και αν συνταχθεί μορφή, το ΕΕΕΣ είναι διαθέσιμο προς ανάγνωση και αξιολόγηση από την αναθέτουσα, σε διαφορετική δε περίπτωση θα επέλθει αδικαιολόγητος περιορισμός του ανταγωνισμού κατά το στάδιο αξιολόγησης των προσφορών. Τούτο δεδομένου ότι η ηλεκτρονικοποίηση των διαγωνιστικών διαδικασιών επήλθε προκειμένου να επιταχύνει, διευκολύνει και εκσυγχρονίσει τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας συγχρόνως πλήρη διαφάνεια, αμεροληψία και αδιάβλητο σε αυτές, προς όφελος του ανταγωνισμού και του δημοσίου συμφέροντος, και όχι για να δημιουργήσει έρεισμα για απόρριψη κατά τα λοιπά σύννομων και ευχερώς προσβάσιμων σε αξιολόγηση προσφορών, βάσει τυπικότητων σχετικών με την ηλεκτρονικοποίηση, οι οποίες όμως έχουν καθαρά τυπικό χαρακτήρα, χωρίς η μη τήρησή τους να πλήττει το αδιάβλητο και τη διαφάνεια της διαδικασίας.

20. Επειδή, κατά την ανωτέρω σκ. 19 προκύπτει ότι ο προσβαλλόμενος όρος του εδαφίου (ε) του Παραρτήματος ΙΙ τυγχάνει ακυρωτέος κατά το ειδικότερο σκέλος του κατά το οποίο θεσπίζει επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς υποχρέωση σωρευτικής υποβολής του ΕΕΕΣ σε αμφοτέρους τους μορφότυπους .xml και .pdf και όχι διαζευκτική ευχέρεια υποβολής του ψηφιακά υπογεγραμμένου ΕΕΕΣ σε έναν εκ των δύο μορφοτύπων, με την οποία επαφίεται στον υποψήφιο να επιλέξει τον ειδικότερο μορφότυπο που θα χρησιμοποιήσει.

21. Επειδή, συνεπεία όλων των παραπάνω, προκύπτει ότι η Προσφυγή πρέπει να γίνει δεκτή κατ’ ουσία και ως προς τους τέσσερις όρους, που κατά την ως άνω σκ. 2, προσβάλλει ο Προσφεύγων. Πρέπει περαιτέρω, κατ’ αρ. 363 παρ. 5 εδ. α’ Ν. 4412/2016 και αρ. 5 παρ. 5 εδ. α’ ΠΔ 39/2017 να επιστραφεί στον προσφεύγοντα το παράβολο. Εξυπακούεται, ότι το χορηγηθέν με την Απόφαση ΑΕΠΠ 19/8-9-2017 Προσωρινό Μέτρο της παράτασης του καταληκτικού χρόνου υποβολής προσφορών τουλάχιστον έως και την 22-9-2017, παύει αυτοδίκαια με την έκδοση της παρούσας Απόφασης επί της Προδικαστικής Προσφυγής, κατ’ αρ. 366 παρ. 1 Ν. 4412/2016. Πλην όμως, δεδομένου ότι δια της παρούσας απόφασης, αφενός

επέρχεται ουσιώδης τροποποίηση της Διακήρυξης ως αποτέλεσμα της ακύρωσης των προσβαλλόμενων όρων, αφετέρου ειδικώς ως προς τον όρο 2.2.6 περ. (α) αναπέμπεται επιπλέον, ο ακυρωθείς όρος στην Αναθέτουσα για περαιτέρω δυνητική κρίση της και λήψη εκ μέρους της απόφασης, περί τυχόν αντικατάστασής του με έτερο όρο που πληροί τις τιθέμενες κατά το ακόλουθο Διατακτικό και τη σκ. 10 της παρούσας Απόφασης προϋποθέσεις, υπενθυμίζεται στην Αναθέτουσα ότι, εφόσον σε κάθε περίπτωση αποφασίσει τη μη αντικατάσταση του ως άνω υπό 2.2.6 περ. (α) ακυρωθέντος όρου και τη διενέργεια του διαγωνισμού ως έχει, ήτοι απλώς άνευ των ακυρωθέντων όρων, πως οφείλει βάσει του άρ. 60 παρ. 2 περ. (β) Ν. 4412/2016 να παρατείνει με περαιτέρω απόφασή της τον καταληκτικό χρόνο υποβολής προσφορών και δη κατά διάστημα, κατά την κρίση της, ανάλογο με τη σπουδαιότητα των αλλαγών, ώστε κάθε ενδιαφερόμενος οικονομικός φορέας να δύναται να λάβει γνώση κάθε αναγκαίας πληροφορίας για την κατάρτιση των προσφορών και ιδίως των μεταβολών που επέρχονται στη Διακήρυξη δια της παρούσας Απόφασης Α.Ε.Π.Π., ως και της εξ αυτής αποδοχής της προκείμενης Προσφυγής και ακύρωσης των προσβληθέντων όρων.

Επομένως, το Κλιμάκιο ομόφωνα δέχεται την Εισήγηση και

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

- Δέχεται εν όλω την Προσφυγή όσον αφορά και τους τέσσερις εξ αυτής προσβαλλόμενους όρους.
- Ακυρώνει εν όλω τον ειδικό όρο της Διακήρυξης της αναθέτουσας υπ' αρ. 2.2.6 περ. (α). Αναπέμπει ως προς το σκέλος της αυτό την προσβαλλόμενη Διακήρυξη, στην αναθέτουσα, προκειμένου αυτή, είτε να απόσχει από την αντικατάσταση του όρου ή εφόσον εξακολουθεί να κρίνει σκόπιμη, επιπλέον της ύπαρξης λοιπών κριτηρίων επιλογής περί την τεχνική επάρκεια, την παρουσία ειδικού κριτηρίου περί την πρότερη εμπειρία, να προσδιορίσει νέο όρο περί εμπειρίας, ο οποίος αφενός θα λαμβάνει υπόψη συμβάσεις εντός πρόσφατου χρόνου, κατά την έννοια του Παραρτήματος XII, Μέρος II περ. α) ii), Προσαρτήματος Α' Οδηγίας 2014/24/ΕΕ, αφετέρου θα διατυπώνεται με βάση αντικειμενικό και κατάλληλο περιεχόμενο για την τεκμηρίωση της ειδικότερης επί του περιεχομένου της σύμβασης εμπειρίας, και δη προσδιοριζόμενο με βάση τον συνολικό αθροιστικό από όλες τις πρόσφατες συμβάσεις όγκο ή βάρος των αποβλήτων, ενώ δεν θα κινείται σε όριο τέτοιο, ώστε να περιορίζεται αδικαιολόγητα ο ανταγωνισμός και θα λαμβάνει υπόψη η διευκόλυνση συμμετοχής νεοεισερχόμενων ή εν γένει μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, εφόσον πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές και λοιπά τεχνικά κριτήρια.
- Ακυρώνει τον όρο 12 του υποκεφαλαίου Ελάχιστες Τεχνικές και Περιβαλλοντικές Απαιτήσεις Εγκαταστάσεων Αποστείρωσης (Σταθερές ή Κινητές) του Παραρτήματος I αυτής και συγκεκριμένα το σκέλος κατά το οποίο αυτός προσβάλλεται, ήτοι ως προς το εδάφιο του όπου προβλέπεται *“Να κατατεθούν οι ετήσιες εκθέσεις επεξεργασίας των δύο τελευταίων ετών προκειμένου να τεκμηριωθεί η τεχνική και επαγγελματική ικανότητα-αξιοπιστία του υποψηφίου αναδόχου”*, κατά το σκέλος του με το οποίο η σχετική υποχρέωση επιβάλλεται και

έναντι οικονομικών φορέων με μονάδες επεξεργασίας που αδειοδοτήθηκαν εντός της πρόσφατης διετίας.

- Ακυρώνει εν όλω τον ειδικό όρο υπ' αρ. 2.2.5.2.
- Ακυρώνει το εδάφιο (ε) του Παραρτήματος II της Διακήρυξης, κατά το ειδικότερο σκέλος του κατά το οποίο θεσπίζει επί ποινή αποκλεισμού της προσφοράς υποχρέωση σωρευτικής υποβολής του ΕΕΕΣ σε αμφότερουσ τουσ μορφότυπουσ .xml και .pdf αντί απλής διαζευκτικής ευχέρειασ υποβολήσ του ψηφιακά υπογεγραμμένου ΕΕΕΣ σε έναν εκ των δύο μορφοτύπων με την οποία επαφίεται στον υποψήφιο να επιλέξει τον ειδικότερο μορφότυπο που θα χρησιμοποιήσει.
- Διατάσσει την απόδοση του Παραβόλου στον Προσφεύγοντα.

Κρίθηκε και αποφασίστηκε στον Άγιο Ιωάννη Ρέντη Πειραιώς, την 21^η Σεπτεμβρίου 2017, συντάχθηκε την ίδια ημέρα από τον Εισηγητή και δημοσιεύθηκε αυθημερόν.

Παραγγέλλεται ο Γραμματέας της Α.Ε.Π.Π. όπως, σύμφωνα με τα αρ. 11 και 19 ΠΔ 39/2017, παραχρήμα καταχωρίσει το διατακτικό της Απόφασης στο Βιβλίο Αποφάσεων της Α.Ε.Π.Π., κοινοποιήσει την παρούσα Απόφαση στους ενδιαφερομένους, ήτοι τον προσφεύγοντα, την αναθέτουσα αρχή και τον παρεμβαίνοντα και προβεί σε κάθε περαιτέρω νόμιμη ενέργεια.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΔΙΑΘΕΣΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΜΠΑΚΟΥ